

5

LESU ZDAR

Časopis lesníků a přátel lesa

www.lesycr.cz

ročník 12
2006

LČR pomohou postiženým povodněmi

Výsledky ověřování modelu DR

Na návštěvě u KI Brno

Lesy kolem nás otevřeny

Soutěž o Dřevěný dům 2006

Kinematovlak

filmový vlak dětské zábavy a poučení

Letos, jako každoročně, byl vypraven z Lužné u Rakovníka Kinematovlak Českých drah. Tento, v pořadí již třetí Kinematovlak, se stal opět součástí doprovodného programu 46. Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež – Zlín 2006. Partnerem a sponzorem Kinematovlaku, stejně jako partnerem celého festivalu, je již tradičně státní podnik Lesy České republiky. Pro dětské návštěvníky připravil informační panel, který je seznamuje s posláním a činností podniku i s jeho péčí o les a přírodu. Lesy České republiky připravily pro děti také množství dárků s tematikou lesa, zvěře a dalších živočichů, kteří v lese žijí.

Letošní cesta Kinematovlaku byla slavnostně vypravena 28. dubna z Lužné u Rakovníka a následně vede přes 23 dalších zastávek do místa konání festivalu dětských filmů – Zlína. Součástí vlaku je vůz speciálně vybavený jako klimatizovaný promítací sál, do kterého se pohodlně vejde 60 sedících dětských diváků.

Text a foto: Jan Brandejs
podnikové ředitelství LČR

Vážené kolegyně a kolegové,

nedávné rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže o tom, že Lesy České republiky jsou veřejným zadavatelem, nás uvrhlo do velmi složité situace. I přesto, že Lesy ČR při výběrových řízeních v roce 2005 postupovaly podle stanoviska ÚOHS, tentýž úřad jejich výsledky zpochybnil. Reakce podnikatelské sféry byla okamžitá, řada subjektů začala zvažovat právní kroky a Lesy ČR se ocitly mezi pomyslnými mlýnskými kameny.

Rozhodnutí orgánu dohledu samozřejmě respektujeme, stejně jako rozhodnutí dřívější, i s riziky možných negativních právních nebo ekonomických dopadů. Bohužel tato rizika nesou v první řadě právě Lesy ČR. Případné důsledky rozporných rozhodnutí pro ÚOHS, kdy by mohla být posouzena míra zavinění úřadu, rozhodně nebudou otázkou několika týdnů. Je příznačné, že kontroverznost a závažnost svého rozhodnutí naznačil i samotný ÚOHS. Sice zpochybnil výběrová řízení, ale z nich vyplývající smlouvy ve svém rozhodnutí nezrušil. Uvědomuje si, že v lesích nelze okamžitě zakázat jakoukoli činnost.

V každém případě je zřejmé, že současnou situaci, do níž se Lesy ČR dostaly pouze tím, že vždy respektovaly zákon a daná pravidla, za nás bohužel nikdo nevyřeší. Je jen na nás, abychom se připravili na

komplikovaná jednání, právní analýzy. Naším hlavním zájmem však je současný stav vyřešit s minimálními ztrátami – ekonomickými i časovými – u všech zainteresovaných stran.

Stabilizační program, který nové vedení připravuje, bude pro Lesy ČR nástro-

jem připraveným na míru současně situaci a jejím efektivnímu zvládnutí. Stanoví jasné krizové priority a zajistí Lesům ČR i v nynější komplikované situaci kontinuitu, rozvoj a stabilitu pro nejbližší rok.

Sebelepší program však selže pokud zůstane jen na papíře. V žádném případě proto nemíníme ztrácet čas. V nejbližší době přijdeme mimo jiné s konkrétními návrhy, které – jak pevně věřím – budou také výsledkem vzájemných jednání s podnikatelskou obcí tak, abychom neměli jen společný problém, ale našli také společné řešení. Tím spíš, že vyhlášení nových výběrových řízení, která ministr zemědělství avizoval pro rok 2007, jsou, jak se ukazuje, přijatelným řešením pro většinu podnikatelů. ■

Ing. František Koniček
pověřený řízením LČR

Z OBSAHU

- 4 LČR pomohou postiženým povodněmi
- 5 Výsledky ověřování modelu diferenciální renty
- 8 Na návštěvě v KI Brno
- 16 Workshop o soustavě NATURA 2000
- 19 Deklarace z Workshopu
- 20 Tým marketingu a PR se rozšiřuje
- 21 Anketa o Lesu zdar
- 25 Den lesní techniky 2006
- 26 O přírodě – Mihule potoční
- 28 Pozor na žáby na silnici
- 30 Škola praktické fotografie: Ptáci v letu
- 32 Dřevěný dům 2006
- 36 Panorama

LESU ZDAR

Časopis lesníků a přátel lesa

Adresa redakce: LČR, s. p., Přemyslova 1106, 501 68 Hradec Králové, tel.: + 420 495 860 265 (276), fax.: + 420 495 262 391, e-mail: karas@lesycr.cz, panenka@lesycr.cz, grepl@lesycr.cz, hes@lesycr.cz

Vydává: Lesy České republiky, s. p., Přemyslova 1106, Hradec Králové 8, IČ: 42196451, Evidenční číslo Ministerstva kultury: 11416, ISSN 1214-4835

Redakční rada: Předseda: Ing. Václav Lidický; Členové: Ing. Vlastimil Hudeček, Ing. Jaromír Latner, CSc., Ing. Pavel Starý, RNDr. Jiří Stonawski, Ing. Lubomír Šálek; Odpovědný redaktor: Ing. Jaroslav Karas; Redakce: Ing. Jaroslav Jonáš, Ing. Pavel Hes, Jaroslav Panenka, Petr Grepl; Sazba a litografie Typograf, s. r. o.

(Podepsané články nemusí nutně vyjadřovat stanovisko vydavatele)

Tiskne: Tiskárna Nové Město, s. r. o.; Přetisk povolen pouze se souhlasem redakce. (Uzávěrka příštího čísla 26. 5. 2006.)

Rg1-1994

Lesy České republiky pomohou oblastem postiženým povodněmi

Státní podnik Lesy České republiky se rozhodl pomoci lidem a obcím postiženým letošními jarními povodněmi. „Vedení podniku a všichni jeho zaměstnanci hluboce cítí s postiženými,“ odůvodnil toto rozhodnutí Ing. František Koníček, náměstek GŘ pověřený výkonem funkce generálního ředitele LČR. „Doufáme, že naše nabídka alespoň zčásti přispěje k řešení jejich nezáviděníhodné situace. Přestože podnik sám utrpěl škody, považujeme za nutné, abychom se jako správci státního majetku podíleli na této pomoci.“

Pomoc, kterou LČR poskytují, je dvojího druhu. Ta finanční představuje částku 10 milionů korun a bude rozdělena mezi obce, v nichž bylo zatopeno nejméně pět domů a jsou uvedeny v seznamu postižených obcí vypracovaném ministerstvem zemědělství. Jedinou další podmínkou je, aby obec o finanční pomoc požádala. Materiální pomoc spočívá v dodávkách dřeva občanům a obcím na obnovu jejich rodinných nebo bytových domů, které byly povodní postiženy natolik, že na ně musel být vystaven demoliční výměr.

Výpomoc formou dodávky dřeva bude poskytnuta vždy na výstavbu jednoho domu, a to v množství určeném projektem. Pokud půjde o výstavbu celodřevěného domu, je pomoc limitována množstvím 100 m³ dřeva na stavbu srubového typu a množstvím 70 m³ na stavbu montovaného typu. Celodřevěným domkem se rozumí obytný objekt, jehož základní konstrukce jsou tvořeny dřevěnými prvky na zděných základech. V případě stavby kombinované se zdívkou a jinými materiály je maximální výše pomoci omezena na 15 m³ dřevní hmoty. Dřevo bude dodáváno buď na pni, nebo na odvozním místě. Pokud se obec nebo občan rozhodnou pro dodávku na pni a samovýrobu, zaplatí na lesní správě za jeden kubík dřeva

smluvní cenu 1 Kč včetně DPH. Pro odběr na odvozním místě je stanovena smluvní cena ve výši průměrných výrobních nákladů, tedy 300 Kč včetně DPH za jeden kubík. Na odvozním místě a za stejnou cenu mohou dříví odebrat také výrobci dřevěných domků, pokud ovšem mají uzavřenou smlouvu s LČR a poškozenému občanovi nebo obci dodají domek se slevou odpovídající hodnotě dodaného dříví.

Žádosti občanů o materiální pomoc shromažďují a ověřují jejich obecní, resp. městské úřady, které je průběžně předávají příslušným lesním správám. Příjem žádostí na úřadech bude ukončen 31. 12. 2006, lesním správám musejí být doručeny nejpozději do 12. 1. 2007. Realizace výpomoci musí být ukončena do 31. 12. 2007.

Obce předkládají své žádosti na poskytnutí finanční výpomoci přímo na podnikové ředitelství LČR, odbor marketingu a PR. Žádosti se přijímají do 31. 6. 2006, finanční částka bude obcím poskytnuta do 31. 12. 2006. ■

Ing. Jaroslav Jonáš
podnikové ředitelství LČR

Ilustrační foto Ing. Jaroslav Karas

Výsledky ověřování modelu diferenciální renty u LS LČR za rok 2005

Za normativní hodnoty byl v modelu nastaven normativní HV z obhospodařování lesa na úrovni stanovené DR a normativ HV z ostatních lesnických a nelesnických činností a normativní HV celkem bez HIM.

Skutečný HV byl posouzen na základě vyhodnocení DR za měsíce I až XII, a to tak, že skutečný HV z obhospodařování lesa se snížil o vypočtený odvod DR a zvýšil se o skutečný HV z ostatních lesnických a nelesnických činností. Rozdíl skutečného a normativního HV je zlepšení HV bez HIM za LS. Zatím nebyl uplatněn odpočet 90 % pohledávek po lhůtě splatnosti a připočtení 20 % HV z prodeje HIM, s čímž se podle návrhu pravidel do budoucna počítalo. Celý model je postaven ve zdrojové oblasti na výnosech ze dříví, respektive na HV z prodeje dříví, a ve výdajové oblasti pak na normativních nákladech, samostatně objektivizovaných za lesní infrastrukturu (opravy a údržby lesních cest a svážnic), samostatně za běžné náklady pěstební činnosti bez zvýšených nákladů na ochranu lesa a samostatně za režijní náklady včetně režie KI a GR. Tím jsou tyto náklady i HV z obhospodařování lesa v normativní i skutečné výši plně srovnatelné s jinými samostatnými lesními majetky.

Na zlepšení či zhoršení normativního HV z obhospodařování lesa se podílely některé nezasloužené nebo nepředvídané vlivy a dále pak i nerovnoměrné rozložení a vlastní výše prodeje dříví na OM dle nových obchodních vztahů na jednotlivých lesních správách, kde alespoň ceny služeb těžební činnosti a prací pěstební činnosti vyšly z tržních nabídkových cen z výběrových řízení a do nákupních cen dříví na OM se promítly skutečné realizační ceny dříví, čímž se okruh dohadovaných nákladových položek v celkové ceně dříví na OM dále snížil. Z toho důvodu nebylo možno DR zatím nastavit na úrovni potencionálních možností lesa a těžebního fondu, ale DR musela být nastavena na úrovni zavedených a platných obchodních vztahů a z toho vyplývajících sjednaných cen dříví a prací. Proto bylo a nadále bude nutno až do doby sjednocení obchodních vztahů použít k DR doplňkových odvodů, jako ekonomických nástrojů objektivněji vyrovnávajících vzniklé rozdíly, které jdou mimo vliv jednotlivých lesních správ. Proto bylo zkušební ve vyhodnocení za rok 2005 provedeno zohlednění výše uvedených vlivů, a to takto:

Od vykázaného zlepšení HV bez HIM bylo odečteno :

- nedočerpané prostředky na les. infrastrukturu – opravy lesních cest a svážnic
- 50 % zlepšení HV ze dříví za překročenou těžbu dříví nad normativ o více než 1 tis. m³
- 50 % zlepšení normativního HV ze dříví za celkové realizované dodávky jako dodatkový odvod a náhradní mechanismus řešící rozdíly v obchodních vztazích, a to ty, na které má LS velmi malý vliv – sjednané ceny (zbývajících 50 % zlepšení HV ze dříví zůstává LS pro hodnocení hmotné stimulace jako vliv LS)

Dále bylo zohledněno:

- skutečně čerpané zvýšené náklady na ochranu lesa – nad normativní běžné náklady
- odstraňování povodňových škod na lesních cestách a svážnicích dle souhlasu GR
- údržby a opravy les. cest čerpané z rezerv, překračující normativ na opravy

Ilustrační foto Ing. Jaroslav Karas

Zásadně nebylo zohledněno:

- překročení normativu pěstební činnosti vč. běžných nákladů na ochranu lesa
- překročení normativu režijních nákladů
- překročení nákladů na lesní infrastrukturu – opravy les. cest a svážnic, kromě povodňových škod a čerpání z vytvořených rezerv
- nedosažení normativního HV z ostatních lesnických a nelesnických činností

Po provedení výše uvedených úprav byly jednotlivé lesní správy podle upraveného konečného zlepšení HV bez HIM zatříděny do skupin. Podle toho se LS za období ověřování, tedy zkušebního provozu, zařadily zlepšením-zhoršením HV za rok 2005 do skupin takto:

>>

- >>>
- zhoršení HV přes 4 mil. Kč LS : Karlovice, Náměšť, Litvínov
 - zhoršení HV 2 až 4 mil. Kč LS : Frenštát, Loučná, Znojmo, Nasavrky, Hluboká, Klatovy, Klášterec, Ještěd, Frýdlant
 - zhoršení HV 1 až 2 mil. Kč LS : Javorník, Křivoklát, Nižbor, Žlutice, Děčín
 - zhoršení HV 100 tis. až 1 mil. Kč LS: Tábor, Žatec
 - zhoršení HV 0 až 100 tis. Kč LS: Teplá
 - zlepšení HV do 1 mil. Kč LS: Šenov, Šternberk, Prostějov, Vsetín, Ledec, Nymburk, Lužná, J. Hradec, Domažlice, Rumburk, Hořice
 - zlepšení HV od 1 do 2 mil. Kč LS: Jeseník, Rožnov, Luhačovice, Strážnice, Mělník, Stříbro, H. Týn, Č. Lipa
 - zlepšení HV 2 až 4 mil. Kč LS: Město Albrechtice, Vítkov, Hanušovice, Ruda, Buchovice, Bučovice, Tišnov, N. Město, Svitavy, Lanškroun, Choceň, Přestice, Plasy, Františkovy Lázně, Kraslice, Rychnov
 - zlepšení HV 4 až 8 mil. Kč LS: Bruntál, Janovice, Frýdek-Místek, Jablunkov, Ostravice, Bystřice, Třebíč, Pelhřimov, Kácov, Č. Rudolec, Vodňany, Č. Krumlov, Kaplice, Ž. Ruda, Přimda, Planá, Litoměřice, Jablonec, Dvůr Králové
 - zlepšení HV přes 8 mil. Kč LS: Opava, Telč, Třeboň, V. Brod, N. Hradý, H. Blatná

U některých LS došlo k výraznému nárůstu HV ze dříví z důvodu uplatnění nových obchodních vztahů, u řady LS došlo k výrazné intenzifikaci v nákladech včetně režijních nákladů, a to vše se pozitivně projevilo ve výsledném zlepšení HV. U dalších LS již sehrála svoji úlohu zveřejněná motivace formou hmotné stimulace za zlepšení HV.

U LS se zhoršeným HV se projeví mimo jiné vlivy likvidace obtížné kalamity například v NPR Bílá Opava (LS Karlovice), ale také vlivy souběhu odstraňování následků imisních škod

– obnova rozpadajících se porostů náhradních dřevin a s těžbou pod 2,5 m³/ha (LS Litvínov, Klášterec, Frýdlant, Děčín) nebo hospodaření v podprůměrných produkčních podmínkách a v CHKO s těžbou pod 3,7 m³/ha (LS Křivoklát, Nižbor, Žatec) nebo pod 2,7 m³/ha v CHKO (LS Znojmo). Nicméně ani v těchto podmínkách již nejde dále navyšovat dotace DR formou vyššího přerozdělení, protože potřeba přerozdělení byla vyjádřena ve stanovených normativech, zejména pak v normativu dotace diferenciální renty z jejího přerozdělení. Kdyby se totiž dále pokračovalo v přerozdělení kladné renty, mohly by dotace DR postupně spotřebovat veškeré odvody DR, což by bylo výrazně špatné. Co bychom pak poskytli státu jako jakousi formu dividendy za to, že máme právo na hospodaření v lesích v majetku státu? Právě tuto funkci by měla DR také plnit. Proto je neustále nutná další intenzifikace a úsilí o generování dalších zdrojů ve prospěch LČR a státu. Toto generování zdrojů je patrné na lesních správách, které vykázaly v období ověřování vysokou míru zlepšení HV, a to zejména realizací vlastních řídicích a organizačních opatření.

O tom, jak je toto tvrzení aktuální, svědčí skutečnost, že kladná výše DR za rok 2005 činí u LS 618 mil. Kč. Dotace z přerozdělení kladné renty činí 409 mil. Kč, takže saldo DR činí 209 mil. Kč. A tento výsledek nespokívá jen v tržbách. Výrazná výše je také v nákladech, neboť ty by měly být, kromě LS s porosty náhradních dřevin po imisích a s těžbou pod 2,5 m³/ha, čerpány v návaznosti na tvorbu zdrojů – tržeb. Existují i soukromé majetky, které při těžbě 3m³/ha udrží celkový HV bez vykazání ztráty, tedy na hranici rentability. Tak poměrně vysoké, i když oprávněné, přerozdělení DR na druhé straně značně oslabuje celý podnik v tvorbě zdrojů pro budoucnost a odčerpává zdroje nutné na ekonomické přežití.

Při započtení normativní rozpuštěné režie KI a GR v modelu DR (v zájmu srovnatelnosti použity výsledky vyhodnocení

Ilustrační foto Ing. Jaroslav Karas

Ilustrační foto Ing. Jaroslav Karas

za I-XII /2005, které jsou pro tento účel dostatečné a ne za 13. 14. měsíc), byl u lesních správ dosažen za rok 2005 celkový HV bez HV z prodeje HIM ve výši 823 mil. Kč, z toho pak HV z obhospodařování lesa činil 571,2 mil. Kč a HV z ostatních lesnických a nelesnických činností činil 251,8 mil. Kč. HV z prodeje HIM činil 105,6 mil. Kč. Celkem HV včetně HIM činil u LS 928,6 mil. Kč. To znamená, že z celkového HV dosaženého lesními správami činil procentní podíl HV z obhospodařování lesa 61,5 %, podíl HV z ostatních lesnických a nelesnických činností 27,1 % a HV z prodeje HIM 11,4 %.

Celková normativní hodnota – saldo DR u LS činila 209,2 mil. Kč, odvod 50 % zlepšení HV ze dříví by činil 198,7 mil. Kč. Celkem normativní HV z obhospodařování lesa 407,9 mil. Kč. K tomu normativní HV z ostatních les. a neles. činností činil 234,7 mil. Kč. Normativní HV bez HV z prodeje HIM činil za rok 2005 celkem 642,6 mil. Kč. Tato normativní úroveň byla dále LS zlepšena o 180,4 mil. Kč. Normativní výše HV z prodeje HIM nebyla LS v ověřování stanovena.

Z jednotlivých dílčích položek a vyhodnocení DR tab. 6.2 je možno uvést tyto výsledky :

- HV z prodeje dříví normativ 468 Kč/m³, skutečnost 524 Kč/m³, zlepšení o 56 Kč/m³ – vliv nových obchodních vztahů
- Průměrná cena dříví na lokalitě „P“ činila 602 Kč/m³
- Průměrná cena dříví na lokalitě „P“ DVR činila 662 Kč/m³
- Průměrná cena dříví na pni činila 482 Kč/m³
- Průměrná realizační cena dříví z OM v režii LS činila 1224 Kč/m³
- Průměrná cena dříví na OM dodavat. subj. činila 878 Kč/m³

- Průměrná cena dříví na OM refer. těž. PŘZ činila 898 Kč/m³
- Průměrný náklad na samostatnou těžbu dříví činil 96 Kč/m³
- Průměrný náklad na výrobu dříví na OM (T+P-OM) činil 328 Kč/m³
- Průměrný náklad na odvoz dřeva činil 154 Kč/m³
- Ve výše uvedených položkách není započteno cca 35 tis. m³ manipulace na OM, dále 64,4 tis. m³ manipulace na ES a 255 tis. m³ vagónování dříví, a 35 tis. m³ druhotného odvozu dříví z ES a 232,5 tis. m³, na které byl přiznán doplatek za lanovkové přibližování (prům. 159 Kč/m³). To vše celkem činí 92,7 mil. Kč, týkajících se všech druhů prodeje a s ohledem na nejednoznačnost vykazání v tomto přehledu není možno je jednoznačně přiřadit některému z konkrétních prodejů.
- Opravy a údržby les.cest a svážnic vč. PŠ – normativ 55 Kč/m³, skutečnost 65 Kč/m³
- Náklady pěstební činnosti běžné – normativ 220 Kč/m³, skutečnost 203 Kč/m³ a k tomu 3 Kč/m³ zvýšené náklady na ochranu lesa
- Režijní náklady celkem – normativ 159 Kč/m³, skutečnost 173 Kč/m³ (režie KI a GR rozpuštěna na stanovený normativ, nikoliv na skutečnost, která je vyšší)

Zkušenosti z ověřování budou využity pro přezkoušení normativů DR pro rok 2006 a pro zpřesnění ekonomických nástrojů řízení. Vyhodnocení DR bude prováděno na tabulce DR 6.2., na které lesní správy vyhotovily plán na rok 2006, poprvé pak za I. čtvrtletí 2006 a dále pravidelně měsíčně. ■

Ing. František Kaňok CSc.

Od Strážnice až po Vysočinu

Krajský inspektorát Brno sídlí v centru Brna, v Jezuitské ulici. Jeho budova, postavená někdy v první polovině minulého století, je dnes renovovaná a pěkně upravená. Inspektorát má celkem 8 zaměstnanců.

Ing. Miroslav Svoboda

Ředitelem inspektorátu je Ing. Miroslav Svoboda. Svoji funkci zastává od roku 2003. Pro její výkon má všechny potřebné předpoklady. Po absolvování lesnické fakulty v Brně pracoval nejprve jako lesník a později technik a polesný na tehdejší LZ Náměšť nad Oslavou. Po transformaci byl zpočátku revírníkem, od roku 1996 zástupcem oblastního inspektora a od roku 1999 lesním správcem na LS Tišnov.

Jako rodilý Brňan zná město i jeho okolí dokonale. Možná právě proto uvádí při výčtu svých profesních zájmů oblast pěstování lesa a jeho ochranu, a rovněž nezbytnou ekonomiku. Bez ní, jak správně podotýká, to nejde. Mezi osobní zájmy řadí rekreační sportovní aktivity – cyklistiku, plavání a turistiku.

Dodejme pouze, že již při krátkém setkání zapůsobí jeho erudovaný a odpovědný přístup s neodmyslitelnou příměsí pohody a optimismu. Lze říci, že jeho pozitivní přístup k životu a k výkonu funkce našel odpovídající odezvu i mezi jeho spolupracovníky. Na inspektorátu je cítit všudypřítomné jasné a dělné klima.

Charakteristika a členění krajského inspektorátu

V rámci Krajského inspektorátu Brno je v současné době pět lesních správ – Strážnice, Bučovice, Černá Hora, Náměšť nad Oslavou a Znojmo a mimo ně i lesní závod Židlochovice. Katastrální výměra území v působnosti KI Brno činí momentálně 738 tis. hektarů a plocha porostní se po restitučních výdejích ustálila na 116 tis. hektarech.

Ředitel k tomu dodává: „Výkon funkce odborného lesního hospodáře u jiných vlastníků provádíme na celkové ploše cca 24 tisíc hektarů. Obhospodařování lesa ve státním vlastnictví a výkon funkce odborného lesního hospodáře pro jiné vlastníky lesů zajišťuje v rámci KI Brno celkem 205 technicko-hospodářských pracovníků.“

V působnosti KI Brno je rovněž správa toků – oblast povodí Dyje. V péči jejich pracovníků je 2932 km drobných toků. ST Brno spravuje toky v Jihomoravském kraji a kraji Vysočina a v části krajů Olomouckého, Královéhradeckého, Pardubického a Jihočeského. Území je rozděleno mezi 8 správců toků.

Území Krajského inspektorátu Brno sahá od nejnižších položených území v PLO 35 Jihomoravské úvaly přes pahorkatinné PLO 36 – Středomoravské Karpaty až po ryze vysočinské PLO 30 – Dražanská vrchovina, 33 – Předhoří Českomoravské vrchoviny a 16 – Českomoravská vrchovina. Zajímavostí je, že východ území KI leží v moravské části karpatské oblasti – PLO 36 a 38 a západ v oblasti hercynské.

Lesní vegetační stupně jsou zastoupeny od prvního, tj. dubového, po 6. lesní vegetační stupeň smrko – bukový. Převážná část území se však nalézá ve 3. – 4. LVS. Nejnižší položeným místem s nadmořskou výškou 151 m je soutok řek Moravy a Dyje na LZ Židlochovice, nejvyšším pak v rámci LS Strážnice okolí Velké Javořiny, která je vysoká 970 m. Klimatické poměry jsou podmíněny srážkovým stínem Českomoravské vrchoviny. Většina území KI se nachází v mírně teplé až teplé oblasti s průměrnými ročními srážkami okolo 550 – 650 mm. Průměrné roční teploty se pohybují v rozmezí 60 °C – 90 °C.

Geologické poměry jsou velmi pestré. Od údolních niv řek Moravy a Dyje, kde se nacházejí jednak štěrkopískové terasy, ale i velmi bohaté naplaveniny, přes pískovce, opuky, spraše, droby až po vysočinské oblasti s výskytem žul, syenitů a granulitů. Zvláštností je výskyt devonských vápenců s četnými krasovými jevy v oblasti Moravského Krasu a jurské vápence Pavlovských vrchů.

Lesní hospodářství

Pro zachování porostů původních listnatých a jehličnatých dřevin, případně zvláště kvalitních porostů modřinu, byla v oblasti KI Brno vyhlášena řada genových základů o celkové výměře cca 4.300 ha. V oblasti péče o zachování genofundu lesních dřevin jsou v rámci KI Brno rovněž založeny semenné sady (SS), například SS borovice lesní na LS Znojmo, SS borovice lesní a modřinu evropského na LS Bučovice a SS jeřábu oskeruše na LZ Židlochovice.

Prvořadým úkolem lesníků je postupná přeměna druhové skladby lesů ve prospěch listnatých dřevin, zejména v nižších polohách. Tento trend je patrný i z podílu listnáčů při obnově lesa, který z 33,7 % v roce 1991 vzrostl na současných cca. 50 – 60 %.

Celková roční výše těžeb se v lesích v rámci KI Brno pohybuje kolem 610 tis. m³, což znamená asi 5,5 m³/ha. Poměrně příznivě se vyvíjí i podíl přirozené obnovy lesa, který činí v současnosti asi 20 % z celkové první obnovy.

Krajský inspektorát
Brno

Lesy kolem „Pryglu“

Lesní správy - přehled

LS Strážnice

	M. J.**	Skut. 2005	Plán 2006
Porostní plocha státních lesů	ha	15 063	15 063
Katastrální výměra	ha	95 828	95 828
Celková těžba	m ³	77 717	70 000
Tj. m ³ /ha	m ³ /ha	5,16	4,65
Kalamitní a nahodilá těžba	%	12,1	14
Výchovné těžby	ha	1 173	1 056
Umělá obnova	ha	89	112
Nezdar zalesnění	%	15,69	19,10
Přirozená obnova	%	27	23
Podíl listnáčů a jedle na obnově	%	62,7	77,8

LS Bučovice

	M. J.**	Skut. 2005	Plán 2006
Porostní plocha státních lesů	ha	22 645	22 620
Katastrální výměra	ha	118 781	118 781
Celková těžba	m ³	122 438	121 000
Tj. m ³ /ha	m ³ /ha	5,40	5,40
Kalamitní a nahodilá těžba	%	24	26
Výchovné těžby	ha	630	560
Umělá obnova	ha	163	181
Nezdar zalesnění	%	22	20
Přirozená obnova	%	42	10
Podíl listnáčů a jedle na obnově	%	68	38

LS Černá hora

	M. J.**	Skut. 2005	Plán 2006
Porostní plocha státních lesů	ha	20 874	20 874
Katastrální výměra	ha	133 315	133 315
Celková těžba	m ³	148 156	143 668
Tj. m ³ /ha	m ³ /ha	7,10	6,88
Kalamitní a nahodilá těžba	%	29,90	21,50
Výchovné těžby	ha	979	1 394
Umělá obnova	ha	143,87	166,94
Nezdar zalesnění	%	11,52	15,03
Přirozená obnova	%	15,36	15,48
Podíl listnáčů a jedle na obnově	%	36,20	39,57

LS Náměšť nad Oslavou

	M. J.**	Skut. 2005	Plán 2006
Porostní plocha státních lesů	ha	17 468	17 468
Katastrální výměra	ha	85 043	85 043
Celková těžba	m ³	104 529	105 400
Tj. m ³ /ha	m ³ /ha	5,98	6,03
Kalamitní a nahodilá těžba	%	44,03	18,24
Výchovné těžby	ha	752,44	904,60
Umělá obnova	ha	187,13	203,44
Nezdar zalesnění	%	13,15	12,83
Přirozená obnova	%	12,29	6,96
Podíl listnáčů a jedle na obnově	%	42,71	45,71

>>

>>

Altán – přehrada

LS Znojmo

	M. J.**	Skut. 2005	Plán 2006
Porostní plocha státních lesů	ha	17 059	15 981
Katastrální výměra	ha	118 000	118 000
Celková těžba	m³	45 029	68 000
Tj. m³/ha	m³/ha	2,64	4,00
Kalamitní a nahodilá těžba	%	48	16
Výchovné těžby	ha	2 795	5 500
Umělá obnova	ha	172	181
Nezdar zalesnění	%	21	19
Přirozená obnova	%	29	5
Podíl listnáčů a jedle na obnově	%	48	46

LZ Židlochovice

	M. J.**	Skut. 2005	Plán 2006
Porostní plocha státních lesů	ha	20 705	20 695
Katastrální výměra	ha	172 000	172 000
Celková těžba	m³	102 103	109 000
Tj. m³/ha	m³/ha	4,93	5,27
Kalamitní a nahodilá těžba	%	21,39	15,66
Výchovné těžby	ha	971	1 041
Umělá obnova	ha	353,91	261,69
Nezdar zalesnění	%	20,83	19,93
Přirozená obnova	%	31,11	51,55
Podíl listnáčů a jedle na obnově	%	91,74	93,00

Komentář k tabulkám: údaje týkající se roku 2006 představují projektované úkoly. V důsledku klimatických vlivů (sněhová kalamita a zejména záplavy) dojde ke změnám. Tyto se

Listnatý podrost

Velecký háj

budou týkat zejména výše kalamitních a nahodilých těžeb, ale pravděpodobně i objemu umělé obnovy.

Snížený podíl přirozené obnovy u LS Znojmo a LS Bučovice je způsoben vykazáním veškeré PO v loňském roce, a to v souvislosti s obnovou LHP.

Myslivost

Významnou, ale i zajímavou a odpovědnou součástí práce personálu inspektorátu a správ je i oblast myslivosti. Na území Krajského inspektorátu Brno volně žije zvěř jelení, daňčí, mufloní, srnčí a černá. Zvěř jelení se vyskytuje převážně v oblastech Ždánického lesa – LS Bučovice, dále v oblasti LS Znojmo, LS Náměšť nad Oslavou a okrajově na Dražanské vrchovině – LS Černá Hora. Zvěř daňčí je rozšířena v oblasti LS Černá Hora, Náměšť nad Oslavou. Zvěř mufloní se vyskytuje na LS Náměšť nad Oslavou, Černá Hora, Znojmo. Zvěř srnčí a černá je plošně rozšířena na celém území. Fenoménem, a lze říci celoevropsky proslulým z pohledu chovu bažantů a obornictví, je oblast LZ Židlochovice. Tradice sahají do hluboké minulosti a bylo zde dosaženo velmi pozoruhodných a kvalitních výsledků. Celkem je na území KI Brno uznáno 102 honiteb Lesů ČR, s.p. Z tohoto počtu je 26 honiteb využíváno v režii Lesů ČR, s.p. Nejvyšší počet režijních honiteb, 18, má LZ Židlochovice.

Ochrana přírody

Hospodaření v lesích je rovněž značně ovlivňováno aktuálními požadavky společnosti na plnění jeho ostatních funkcí. Zejména vyhlášená ZCHÚ významným způsobem zasahují do lesnického obhospodařování lesních porostů. Z velkoplošných území se jedná o NP Podyjí, CHKO Moravský Kras a Pavlovské vrchy. Z národních přírodních rezervací lze jmenovat například NPR Vývěry Punkvy, NPR Tabulová, NPR Děvín-Kotel-Soutěska, NPR Cahnov-Soutok a NPR Křivé jezero. Z dalších ZCHÚ je v rámci krajského inspektorátu vyhlášeno 51 přírodních rezervací a zhruba stejný počet přírodních památek. Důležitý a významný vliv na lesnické hospodaření má i vyhlášení soustavy NATURA 2000, která například v případě LZ Židlochovice představuje více než 90% území lesního závodu.

Lužní lesy

V rámci území obhospodařovaného KI Brno lze rovněž nalézt řadu turisticky vyhledávaných lokalit. Velmi zajímavé prostředí a celou řadu unikátních míst nabízí lesní závod Židlochovice. Jedná se zejména o Lednicko-Valtický areál s bohatou historií a výskytem vzácných společenstev flóry i fauny. V okolí se rovněž nachází rozsáhlé a jedinečné lužní lesy, kterými prochází naučná stezka „Lužní les“ s patnácti zastávkami, na kterých se návštěvník seznamuje se zvláštnostmi tohoto prostředí. Oblastí rovněž vede cykloturistická trasa. Významný je zámek v Židlochovicích s přilehlým parkem, který slouží i k účelům státní reprezentace. Turisticky velmi vyhledávanou je CHKO Pálava se zříceninou Divčím hradu a Sirotcího hrádku.

V působnosti LS Černá Hora se nachází CHKO Moravský Kras. Jedná se o evropsky významnou a známou oblast s vysokou koncentrací krasových jevů. Spolupráce lesníků a pracovníků Správy CHKO je na velmi dobré úrovni a proběhla řada akcí na zlepšení stavu prostředí chráněné krajinné oblasti.

Program 2000

Problematikou rozvoje rekreačních funkcí lesa se zabývá mimo jiné i Program 2000. Výběr vhodných akcí je zaměřen na plnění funkce vodohospodářské, rekreační a na ochranu biodiverzity lesa. V rámci plnění vodohospodářské funkce je pozornost zaměřena na budování a údržbu studánek a drobných vodních nádrží, včetně úpravy jejich okolí. Cel-

Jezírko – podzim

kem bylo opraveno 29 studánek a 4 drobné vodní nádrže. Velká pozornost je věnována lesům v okolí městských aglomerací. Byla vybudována řada odpočinkových míst a odstavných ploch u vjezdů lesních cest.

Ing. Svoboda k tomu dodává: „Zde v Brně a v celém Jihomoravském kraji si velmi dobře uvědomujeme význam každé realizované akce pro veřejnost. Spolupracujeme proto s orgány městských a místních samospráv při budování cyklotras, nových turistických značených cest a snažíme se i o zvýšení informovanosti veřejnosti instalací informačních tabulí. A mohu říci, že se u ní naše snaha setkává převážně s velmi pozitivní odezvou.“

Inspektorát trvale sleduje i ochranu biodiverzity, která spočívá mimo jiné v podpoře a ochraně ptactva. Ponechání starých doupných stromů se stalo tradicí a je doplňováno vyvěšováním ptačích budek. Rovněž obnova mokřadů a drobných vodních nádrží přispívá ke zvýšení různorodosti prostředí a skýtá životní prostor pro řadu druhů obratlovců i bezobratlých. Na opatření realizovaná v rámci Programu 2000 bylo vynaloženo v uplynulých třech letech 7 075 tis. Kč.“

Jan Brandejs
podnikové ředitelství LČR

>>

LS Černá hora se zaměřuje na šetrné hospodaření

V rámci brněnského krajského inspektorátu zaujímá významné postavení Lesní správa Černá Hora. Při své návštěvě Krajského inspektorátu v Brně jsem využil přítomnosti Ing. Petry Zavřelové, lesní správkyně na LS Černá hora, abych jí položil několik otázek.

Nejprve jsem se paní správkyně zeptal, jak dlouho tuto svoji funkci zastává a jaká byla její předchozí praxe.

„Po absolvování lesnické fakulty jsem pracovala nejprve jako technička polesí a poté jako pozemkárka na LZ Rájec – Jestřebí. Od roku 1992 jsem byla zástupcem lesního správce na LS Rájec – Jestřebí a od roku 1999 zástupcem lesního správce na LS Tišnov. Od roku 2003 pracuji jako lesní správkyně LS Tišnov, od 1. 1. 2006 LS Černá Hora.

Profesně inklinuji nejvíce k oblasti pěstování lesa a k jeho ochraně a stále více také k ekonomice. Průběžně se zabývám otázkami ochrany přírody, především spoluprací s pracovníky CHKO Moravský kras. Jsou to naši sousedé a mohu říci, že jsme si dokázali vytvořit dobré vzájemné vztahy, které nám naši práci usnadňují.

Mezi své osobní zájmy řadím především turistiku, zejména horskou. Ráda cestuji a velmi ráda také fotografluji.

První otázka zaměřená k činnosti správy se týkala její velikosti a podmínek, ve kterých hospodaří.

„LS Černá hora zasahuje na okrese Žďár nad Sázavou do kraje Vysočina a na území okresů Blansko, Brno-venkov a Brno-město do kraje Jihomoravského. Katastrální výměra LS činí 133 000 ha, z toho lesní půdy 51 770 ha. Lesnatost je 41%. Území správy zahrnuje sídelní aglomeraci Brna i dalších měst. Na území jsou rozsáhlé rekreační oblasti. Řada lokalit je cenná z hlediska ochrany přírody, nejznámější je Moravský kras.

LS Černá Hora tvoří dva lesní hospodářské celky – Rájec a Tišnov. Do roku 1992 působily na území správy dva lesní závody – LZ Rájec – Jestřebí a LZ Kuřim, a také podniky Zeleň města Brna a Vojenské lesy a statky v okolí Unína.

Obnova vlastnických a užívacích práv k lesním majetkům je dokončována. Nedořešeny zůstávají restituční spory s potomky několika šlechtických rodů (cca 9 500 ha). Znamý je i bývalý majetek církve, jeho další osud je zatím nejasný. V majetku státu je 21 345 ha lesů, tj. 41% z jejich celkové výměry. Zbývající lesy patří obcím a drobným vlastníkům. Na 11 558 ha lesů zajišťuje správa výkon OLH ze zákona a na základě mandátních smluv. Správa má 20 revírů. Kromě jednoho, vytvořeného pro výkon funkce OLH, jde o revíry s podílem odborné správy.“

Buldozerová úprava půdy

Ing. Petra Zavřelová

Další otázka směřovala k přírodním podmínkám.

„Území LS náleží ke třem významnějším geografickým celkům. Dražanská vrchovina na východě je Boskovickou brázdou oddělena od Českomoravské vrchoviny v západní části LS. Terén se vyznačuje členitostí, když z plošin a mírných svahů prudce klesá do údolí řek Svratky a Svitavy s jejich přítoky. Kromě zmíněných dvou řek jsou významnějšími vodními toky na území LS přítoky Svratky – Hodonínka, Chlébský potok, Besének, Lubě, Kuřimka, Ponávka, Nedvědička, Loučka, Bílý potok, Leskava a Říčka, a přítoky Svitavy Křetinka, Sebránek, Zábudovský potok, Zavadilka, Semíč, Bělá, Býkovka a krasová říčka Punkva.

Nadmořská výška se pohybuje od 185 m v části jižně od Brna po 702 m – vrch Sýkoř.

Geologické poměry LS jsou rovněž velmi rozmanité. Brněnská vyvřelina, která se táhne od Boskovic k Brnu, je tvořena převážně biotickými a amfibolickými žulami, granodiority a diabasy. Naopak Moravský kras je tvořen devonskými vápenci a část LS severně od Moravského krasu zase jílovitými břidlicemi, drobnými a slepenci. V severovýchodní části správy, v okolí obcí Rudka a Velké Opatovice tvoří podloží pískovce a opuky, Boskovická brázda je tvořena červenohnědými pískovci a slepenci. Na severozápadě, v okolí Nedvědice, jsou zastoupeny ruly, biotické ortoruly, amfibolity a svory. Na okraji Českomoravské vrchoviny vystupují fylity, devonské vápence a slepence. Jih – okolí Brna, je tvořen šterkopískovými terasami s pokryvy spraší.

Podnebí LS Černá Hora je mírně teplé, mírně suché s dlouhým létem. Průměrná roční teplota se dle nadmořské výšky pohybuje mezi 6 – 8 °C, délka vegetační doby osciluje dle polohy mezi 120 – 180 dny. Roční srážkové úhrny se pohybují mezi 500 – 650 mm, více srážek – až 700 mm – napadne v severní části LS. Část správy leží ve srážkovém stínu Českomoravské vrchoviny.

Největší část území Lesní správy Černá Hora náleží do PLO 30 – Dražanská vrchovina, dále je to PLO 33 – Předhoří Českomoravské vrchoviny, PLO 16 – Českomoravská vrchovina, PLO 31 – Českomoravské mezihoří a zcela okrajově PLO 35 – Jihomoravské úvaly.

Nejvíce zastoupen na území LS je 4. LVS (36 %), dále 3. LVS (28 %), 5. LVS (25 %), 2. LVS (10 %), a v minimálních výměrách 1. LVS (0,7 %), 6. LVS (0,2 %) a azonální 0. LVS (0,1 %).

Po popisu přírodních podmínek se rozhovor stočil na charakteristiku lesů.

„Lesy jsou značně ovlivněny činností člověka, zejména rozvojem průmyslu v 19. a 20. století. Současná druhová skladba je tedy odrazem hospodaření s lesy v minulých dobách, charakteristickým výsadbou převážně jehličnatých monokultur. Hlavní dřevinou je smrk, následován je dubem, bukem, modřínem a borovicí. Z porovnání současné a cílové skladby plyne potřeba zvýšit zastoupení buku a jedle na úkor smrku.“

Tabulka porovnává současnou druhovou skladbu se skladbou cílovou (v %):

dřevina	současné zastoupení	cílové zastoupení
smrk	62	46
jedle	1	3
borovice	6	4
modřín	7	7
douglaska	3	
celkem jehličnaté	79	60
dub	8	8
buk	7	28
habr	3	1
javor	1	1
jasan	1	
lípa	1	2
celkem listnaté	21	40

Předchozí odpovědi navodily další otázku – hospodaření lesní správy.

„LS Černá Hora má celkem 32 zaměstnanců (20 revírníků). Hospodaří podle LHP schváleného pro LHC Rájec na období 2001 – 2011, tedy na 11 let, pro LHC Tišnov je platnost LHP

Odpočinkové místo Kníníčky

na léta 2002 – 2011. Mimo funkci dřevoproductní plní lesy celou řadu dalších celospolečensky významných funkcí, které odráží kategorizace lesů.

Lesy ochranné na ssuťových svazích a místech s výchozy skalnatého podloží, především v oblasti Sýkoře a Moravského krasu, zaujímají 584 ha. Lesy zvláštního určení 2998 ha, z čehož lesy v PHO 1. stupně činí 46 ha, lesy na území NPR Vývěry Punkvy 278 ha, lesy v 1. zónách CHKO, PR a PP 617 ha. Lesy příměstské v okolí Brna a Blanska mají rozlohu 450 ha, lesy sloužící lesnickému výzkumu 11 ha (objekt MZLU Brno u obce Němčice), lesy se zvýšenou půdoochrannou funkcí 53 ha, v genových základnách smrku Sloup a Bedřichov 841 ha, lesy v oboře 592 ha a jiné funkce 15 ha.

Podzimní bučina

U některých porostů dochází k překryvu až tří subkategorií lesů zvláštního určení

Lesnické hospodaření je zaměřeno na přírodě blízké, šetrné využívání přírodních zdrojů. Při obnově porostů se používá maloplošný holosečný a podrostní hospodářský způsob s maximálním využitím přirozené obnovy všude tam, kde to dovolují přírodní podmínky. Prioritami je likvidace kalamitami rozvrácených porostních zbytků a rozpracování mýtních porostů pro následnou obnovu.“

V této souvislosti jsem se zeptal na úkoly a problémy, které správa v současné době řeší.

„O rozmanitosti zastoupení porostních typů vypovídá 42 vytvořených hospodářských souborů. Úprava druhové skladby a naplnění podílu MZD při obnově porostu jsou realizovány výsadbou listnatých dřevin a jedle. V posledních letech činí 36 % zalesňovacího úkolu. V oblastech s vyšším výskytem zvěře je podmínkou pro dopěstování kultur MZD jejich ochrana proti okusu. Snahou je stavy zvěře radikálně snížit, vinou legislativních nedostatků k tomu však zatím nedošlo. Cílem je dosažení rovnováhy mezi stavy zvěře a lesem, aby byl přírodní potenciál využit k hospodaření bez vedlejších finančních nákladů.

Porostní zásoba je 309 m³/ha. Roční těžba je stanovena na 150 000 m³, což představuje 7,05 m³/ha. Celkový běžný přírůst činí 8,25 m³/ha ročně, což svědčí o zdejší dobré produkční schopnosti. Výchovné zásahy v porostech do 40 let činí dle LHP 5 139 ha. Z toho je 2 407 ha prořezávek a 2 732 ha probírek.

Správa má 5 administrativních budov, 54 objektů pro bydlení, rekreační chatu, 311 km lesních cest, 4 vodní nádrže a drobné stavby v celkové hodnotě 134 mil. Kč. Na opravy a údržbu jdou nemalé prostředky a veškeré práce jsou prováděny dodavatelsky. Ve správě LS jsou i rybníky. Největší je využíván zaměstnanci správy a pro reprezentaci. Menší slouží jako odchovna násady. Opraven je i rybníček u Černé Hory (ochrana obojživelníků a napajedlo pro zvěř). LS také obhospodařuje 1 pstruhový revír na krasové říčce Punkvě.“

Poslední otázky byly věnovány myslivosti, ochraně přírody a plnění Programu 2000.

„Myslivost není nejdůležitější oblastí činnosti LS, nicméně i jí je věnována patřičná pozornost. Na území LS Černá Hora je vytvořeno 20 vlastních honiteb, další státní lesní pozemky byly začleněny do honiteb společenstevních. Pro myslivecké vyžití zaměstnanců LS slouží 1 režijní honitba. Zbývající vlastní honitby byly na základě výběrových řízení pronajaty zájemcům z řad jak právnických, tak i fyzických osob, zejména mysliveckým sdružením.

Na území správy se vyskytují všechny hlavní druhy lovné zvěře – zvěř jelení okrajově v oblasti Dražanské vysočiny a Pernštejna, ale přechází i na další území, zvěř daňčí ve volnosti v oblasti Černé Hory, Křetína, Holštejna a Brněnské přehrady i v oboře Kuřim, mufloni opět v oboře Kuřim a ve volnosti v okolí Černé Hory, Doubravice nad Svitavou, Sýkoře a Doubravnicka, zvěř srnčí a černá plošně, nevýznamné jsou stavy zajíců a bažantů, stejně jako drobné škodné. V rámci LS Černá Hora je mnoho míst, chráněných podle zákona č.114/1992 Sb. Nejvýznamnějšími jsou CHKO Moravský kras, NPR Vývěry Punkvy a dále je to 11 přírodních rezervací a 23 přírodních památek. Plány péče o tato ZCHÚ jsou zapracovány do LHP. Vedení LS a příslušní revírníci jsou v neustálém kontaktu jak s pracovníky státní správy na úseku ochrany přírody, tak s pracovníky Správy CHKO Moravský kras a společně usilují o zachování těchto cenných lokalit. Proto je pro nás samozřejmostí zapracování územních systémů ekologické stability do LHP, ekosystémový přístup k hospodaření v lesích, zvyšování jejich biodiverzity ponecháváním všech neškodících dřevin a zvyšováním druhové pestrosti výsadbami vtroušených plodonosných dřevin.

Trofejní muflon

Tam, kde je to možné z hlediska ochrany lesa, je ponechávána na místě odumřelá dřevní hmota a při těžebních zásazích je dbáno na ochranu doupných stromů. Ve vhodných lokalitách jsou k podpoře biologické ochrany lesa vyvěšovány ptačí budky a sovňky, ve spolupráci s dobrovolnými ochránci přírody jsou také odzkušovány uměle vytvářené dutiny pro netopýry.

Kromě Moravského krasu stojí za pozornost i přírodní památka Lysická obora, bývalá obora pro chov daňčí zvěře s přírodním parkem navazujícím na zámekový areál. Je zde bohatá sbírka cizích i domácích jehličnatých i listnatých dřevin, staré aleje a romantická zákoutí. Nejcenější jsou skupiny starých buků, patrně pozůstatky původních porostů. Vzhledem k hustému osídlení jsou na správě realizovány projekty spojené s využíváním lesů k odpočinku a sportovnímu vyžití veřejnosti. Na náklady LČR bylo postaveno nebo opraveno 6 odpočinkových míst, 3 altány, 4 studánky, můstek u Milonických vodopádů, 1 naučná stezka, odstavné parkoviště na lesní cestě Bedřichovská, stezka od přes Brněnskou přehradu k přístavišti lodí a křižová cesta v Zámekovém parku v Černé Hoře. Jednotlivé aktivity jsou návštěvníky lesa kladně hodnoceny a nejsou nijak zásadně poškozovány. Snahou všech zaměstnanců naší správy je co nejlépe se starat o zelené dědictví, a zachovat je našim nástupcům.“

Jan Brandejs
podnikové ředitelství LČR

Sídlo, adresa, kontaktní údaje:

Lesy České republiky, s.p.
KI Brno

Jezuitská 13
602 00 Brno
e-mail: oi16@lesy-cr.cz
tel: 542 513 200
fax: 542 513 214

Do Židlochovic přijeli zástupci státních lesů z devíti zemí EU

Lesy České republiky, s.p., uspořádaly ve dnech 3.-5.dubna 2006 na zámku v Židlochovicích mezinárodní setkání zástupců organizací státních lesů v EU. Tématem k diskusi byla implementace soustavy NATURA 2000 u státních lesnických podniků v rámci Evropské unie.

Soustava NATURA se dotýká v různé míře téměř všech organizací státních lesů v EU. Na 8. Konferenci generálních ředitelů střeoevropských státních lesů v polském Krakově byla diskutována soustava NATURA 2000 a její dopad na hospodaření u organizací státních lesů v EU. Právě s ohledem na otázky, které tento projekt přináší, se Lesy České republiky rozhodly uspořádat mezinárodní workshop na téma „Implementace soustavy NATURA 2000 u organizací státních lesů v EU“.

Cílem workshopu bylo zmapovat situaci soustavy NATURA 2000 u organizací státních lesů v Evropě a umožnit vzájemnou výměnu informací mezi zúčastněnými zástupci státních lesů. Zájem o tuto aktivitu Lesů České republiky je patrný ze spektra zúčastněných zemí, zástupců z Rakouska, Bavorska, Polska, Německa, Irska, Finska, Lotyšska, Litvy, Estonska a České republiky. Pozvání Lesů České republiky též přijal Dr. Ladislav Miko, ředitel generálního ředitelství ochrany přírodních zdrojů Evropské komise. Přítomni byli rovněž zástupci ministerstva zemědělství, ministerstva životního prostředí a obou českých lesnických univerzit. Komunikačním jazykem byla angličtina.

V rámci prvního dne workshopu byla pro účastníky připravena návštěva mezinárodního lesnického a mysliveckého veletrhu Silva Regina 2006. Z reakcí účastníků bylo patrné, že vysoká úroveň prezentace českého lesnictví řadu z nich příjemně překvapila. Večer workshop oficiálně zahájil pan

Jiří Jankovič, ředitel pro strategii, lidské zdroje a zadávání veřejných zakázek.

Druhý, hlavní jednací den workshopu, byl programově velice pestrý. V dopoledním bloku, po krátkém představení všech účastníků, následovaly prezentace jednotlivých zemí. Byly založeny na základě jednotné platformy tak, aby bylo možné získané informace vzájemně porovnávat. Zazněla zde řada zajímavých námětů na způsob řešení otázek vznikajících implementací soustavy NATURA 2000 u jednotlivých členských států EU (viz. Stručný přehled obsahu prezentací). V odpoledním bloku byli účastníci rozděleni do 3 pracovních skupin. Témata pro práci ve skupinách byla následující:

1. Stakeholderi a spolupráce s nimi
2. Zdroje financování – na úrovni EU a na národní úrovni
3. Potenciální omezení na lesnickém hospodaření a způsob řešení

Zastoupení účastníků ve skupinách bylo zvoleno tak, aby v každé z nich byla reprezentována co nejširší škála zúčastněných zemí. Každá skupina měla svého moderátora, který řídil diskusi. Čas vymezený pro jednání ve skupinách byl 45 minut. Poté v půlhodinovém bloku proběhly prezentace výsledků práce ve skupinách. Závěrečná část odpoledního bloku byla věnována prezentaci Dr. Mika. Ve svém vystou-

V kuloárech se živě diskutovalo

Účastníci setkání

pení se zaměřil na stávající a budoucí možnosti financování managementu prvků soustavy NATURA 2000, hovořil o možnostech kompenzace za zvýšené náklady pro majitele a uživatele pozemků. Snažil se odpovědět na řadu otázek pokládaných v souvislosti s vyhlášováním jednotlivých prvků této soustavy. Mimo problematiky vlastního financování zdůraznil nutnost otevřeného dialogu mezi vlastníky pozemků a ochranou přírody ohledně managementu jednotlivých prvků této soustavy. Následovala prezentace Prof. Šišáka „Návrh kalkulace ekonomických újem a kompenzace vyplývající z omezení hospodaření na lesních pozemcích“. I tato prezentace se setkala s velkým zájmem účastníků. Závěrečnou částí odpoledního bloku byla diskuze. Této části programu se již zúčastnil pan náměstek generálního ředitele, Ing. František Koniček. Deklaroval zájem Lesů České republiky otevřeně a věcně diskutovat nad otázkami implementace soustavy NATURA 2000. Zdůraznil, že i z pohledu státního podniku hospodařícího se svěřeným majetkem musí být v rámci implementace soustavy NATURA 2000 řešena určitá forma kompenzace za případné újmy na hospodaření. Její podoba je otázkou odborné diskuze a v případě majetku obhospodařovaného LČR nemusí nutně jít o finanční vyrovnání. Po jeho vystoupení představily Lesy České republiky návrh společné deklarace zástupců organizací státních lesů v EU. Její plné znění vám rovněž přinášíme.

Součástí druhého dne workshopu byl i večerní koncert vážné hudby posluchačů Konzervatoře Brno, který se odehrál v působivém prostředí zámecké kaple. Po náročném celodenním jednání, prezentacích a práci ve skupinách, byl nádherným osvěžením mysli pro všechny zúčastněné. Středa byla dnem závěrečným. Na programu byla exkurze do Rumunské bažantnice a na Pouzdřanskou step. Obě lokality nebyly pochopitelně zvoleny náhodou, jsou navrženy do soustavy NATURA 2000 jako evropsky významné lokality. Krajina pod Pálavou, toho času zaplavená jarní vodou z řek Svratky a Jihlavy, byla posledním bodem programu třídního mezinárodního setkání zástupců státních lesnických podniků v EU.

Workshop lze hodnotit velice pozitivně. Jednak výrazně přispěl k posílení mezinárodní spolupráce podniku s partnerskými organizacemi státních lesů v EU, jednak umožnil výměnu informací a zkušeností s implementací soustavy NATURA 2000 v některých členských státech EU. A to byl také jeho hlavní cíl, který se podařilo naplnit. ■

Ing. Vít Obrdlík
ředitelství LČR

Bažantnice

Stručný přehled obsahu prezentací

Rakousko (Gerald Plattner)

- 15% všech lesů je v Natuře 2000, 10% z celkové výměry Rakouska je v Natuře 2000
- území byla registrována v EU bez konzultací s vlastníky pozemků
- dialog byl vyvolán až po zásahu federálních orgánů
- na příkladech dokumentován mimo jiné zájem o zvýšení přítomnosti mrtvého dřeva v lesích
- požadavky na informování veřejnosti, na komisi expertů (požadavek od vlastníků), na plány péče a jasné kompenzace a na veřejnou správu, která musí vyčíslit náklady na ustanovení a management prvků soustavy Natura 2000

Bavorsko (Michael Held)

- 30 % lesů ve správě Bavorských státních lesů je v Natuře 2000, 11,3 % z celkové výměry Bavorska je v Natuře 2000
- Natura 2000 vysoko překračuje dosavadní výměru chráněných území včetně národních parků.
- plány péče – předpoklad 650 celkem v horizontu 3–4 let, současný stav 60 rozpracováno, 6–10 lze považovat za dokončené, za zpracování na lesních pozemcích nese odpovědnost ministerstvo zemědělství, na ostatních pozemcích ministerstvo životního prostředí
- omezení díky implementaci jsou očekávána zejména ve výstavbě nových lesních cest, použití insekticidů a pěstování nepůvodních dřevin (douglaska)

Estonsko (Olev Lillemets)

- Natura 2000 ze 73% na státní půdě, z 27% na soukromé, lesy, pastviny a louky, 14% z celkové výměry státu
- správci a vlastníci lesů nebyly zainteresováni na přípravě soustavy Natura 2000
- omezení mimo území již chráněné (rezervace apod.) jsou - zákaz pěstování monokultur a energetických lesů, zákaz obnovy lesa (hospodářský způsob) mimo podrostní způsob
- výměra hospodářských lesů poklesne o 6% ve prospěch jiných „kategorií“ lesa

Finsko (Mika Aho)

- Natura 2000 byla připravena ve 13 regionálních centrech
- 15 % z celkové výměry Finska, 80 % je ve správě státních lesů
- hranice Natura jsou místy dělány subjektivně a celková výměra je daleko větší než byla předpokládána
- mapovací práce nebyly vždy dělány zkušenými profesionály a chyby v mapách nebude nemožné v budoucnu napravit

Francie (Francois Chollet)

- plány péče jsou dány na zodpovědnost místním organizacím (vládním i nevládním)
- ptačí oblasti 4,5% z celkové výměry země, stanovištní oblasti 8,3 % z celkové výměry země (někde se překrývají)
- opatření v prvcích jsou dělány na základě kontraktu mezi státem, majiteli a správci pozemků

Irsko (Tim Crowley)

- 21,5 % z celkové výměry země je Natura 2000
- vzhledem k přírodním podmínkám jsou největší oblasti dány ochranou podmáčených stanovišť a rašeliníšť

- opatření, která podléhají ohlašovací povinnosti jsou výstavba cest, hnojení, ochrana proti požárům, aplikace pesticidů a herbicidů a nelesní využití lesní půdy
- omezení v těžbě, zejména v rašelinných oblastech
- omezený přístup státních lesů k dotacím vedoucím ke zlepšení stavu lesa

Lotyšsko (Martins Gaigals)

- 11,9 % z celkové výměry Lotyšska je v Natuře 2000, u státních lesů 16,9 %, u ostatních 9,1 %
- možné regulace hospodaření nejsou zatím přijaty, předpokládají se kompenzace za nemožnost mýtní a předmýtní těžby

Litva (Raimundas Peleckas)

- 8,2 % z celkové výměry Litvy, 23,5% z celkové výměry lesů
- ochranná opatření musí být adaptována na konkrétní lokality a jejich zvláštnosti, každá lokalita bude mít individuální omezení ve prospěch udržení či obnovy příznivého stavu ochrany
- omezení se týkají zákazu poškození hrabanky, a vegetačního pokryvu, odstraňování mrtvého dřeva, zákaz těžby mimo určené lesním hospodářským plánováním, těžby surovin, zákaz změn hydrologického režimu
- finanční podpora je dána kompenzacemi za újmu a podporou aktivního managementu
- stanovení Natury 2000 bylo bez účasti kvalifikovaných lesnických odborníků
- ornitologové mají nadměrně velké slovo při stanovení opatření v Natuře 2000, ale jejich řešení je tendenční jen z hlediska ochrany a navíc v nízké kvalitě
- přetrvává názor, že nejlepší řešení je bezzásahový režim
- ignorují se tradiční lesnictví a lesní hospodářské plánování

Polsko (Jacek Stocki)

- 9,3% z celkové výměry země,
- podle environmentálních organizací nedostatečné - připravili stínový seznam a zaslali ho do Bruselu; stínový seznam přesahuje výše uvedenou výměru vládního návrhu
- roční výdaje jsou 25 mil. Eur na tvorbu Natury 2000
- v Polsku není asociace majitelů lesů a chybí i legislativa upravující postup v soukromých lesích

EU (Ladislav Miko)

- fondy na kompenzace jsou
- budou se nahrazovat újmami
- lesníci byli přizváni do diskuse
- volal po otevřené diskusi se všemi zainteresovanými

ČZÚ (Šišák)

- představil způsoby výpočtu ztrát (včetně ztrát z úročení)
- v případové studii (LZ Židlochovice) jsou ztráty při prodloužení obmýti ročně 15 tis. Eur, a při ponechání spontánní sukcesi (bez zásahu) 4,6 tis. Eur ročně

AOPK (František Pelc)

- v ad hoc krátké ústní prezentaci představil AOPK a prohlásil, že lesní ekosystémy jsou pro Naturu 2000 velmi důležité

Zpracoval
Ing. Lubomír Šálek

Deklarace ze semináře

„Implementace soustavy NATURA 2000 u organizací státních lesů v EU“

Účastníci mezinárodního semináře „Implementace soustavy NATURA 2000 u organizací státních lesů v EU“, který se konal ve dnech 3.–5. dubna 2006 v Židlochovicích, se shodli na následujícím prohlášení:

Soustava NATURA 2000 se dotýká v různé míře téměř všech organizací státních lesů v EU. Zástupci organizací státních lesů z Rakouska, Bavorska, České republiky, Estonska, Finska, Francie, Irska, Lotyšska, Litvy a Polska vnímají tento seminář jako příležitost k výměně informací a zkušeností s implementací soustavy NATURA 2000 u organizací státních lesů v EU.

Setkání umožnilo vzájemně se informovat o různých způsobech řešení implementace soustavy NATURA 2000 v jednotlivých členských státech EU. V rámci jednání pracovních skupin byla řešena následující témata:

1. Jaká omezení na hospodaření v lesích mohou vzniknout z důvodu implementace soustavy NATURA 2000 a jak jednotlivé státy tato omezení řeší.

2. Jak jsou řešeny náhrady za eventuální újmy na hospodaření v lesích v jednotlivých státech a na úrovni EU.
3. Které subjekty jsou v jednotlivých zemích do procesu implementace soustavy NATURA 2000 zainteresovány.

Účastníci semináře se zavazují přispět k implementaci soustavy NATURA 2000. Žádají odpovědné orgány o aktivní dialog. Účastníci workshopu vyjádřily své znepokojení nad skutečností, že organizace státních lesů nemají podle současného Programu pro rozvoj venkova 2000-2006 právo na náhrady újmy v rámci soustavy NATURA 2000. Zdá se, že tomu nebude jinak ani podle nového navrženého Programu pro rozvoj venkova 2007-2013, který má být teprve schválen. Účastníci jsou přesvědčeni, že tato skutečnost znamená pro EU a její členské státy promarněnou příležitost a bude mít zásadní dopad na implementaci soustavy NATURA 2000. Své postoje hodlají účastníci prezentovat například prostřednictvím Asociace organizací státních lesů v EU „EUSTAFOR“, jejíž první valné shromáždění se bude konat 3. května 2006 v Bruselu. ■

Při prezentaci

Tým marketingu a PR se rozšiřuje

Po velikonočních svátcích nastoupil do Odboru marketingu a PR Lesů České republiky nový specialista PR Ing. Jaroslav Jonáš. Jeho pracovní náplní je řízení časopisu Lesu zdar a péče o vnitropodnikovou komunikaci. Několik dní po nástupu jsme ho požádali o rozhovor.

Můžete se našim čtenářům krátce představit?

Jsem absolventem brněnské Lesnické fakulty. Patnáct let jsem pracoval v Lesprojektu, z toho deset na královéhradecké pobočce a pět na českobudějovické. Mezitím jsem necelé dva roky působil také u LZ Ledec nad Sázavou jako vedoucí polesí Čerňák. Po převratu v roce 1989 jsem se začal živit převážně jako novinář. Čtyři roky jsem byl šéfredaktorem Listů Pelhřimovska, dva roky redaktorem Pardubických novin a posledních šest let jsem pracoval v tiskovém úseku Magistrátu města Pardubic.

S jakými představami jste nastoupil do LČR?

Byl jsem přijat proto, abych řídil časopis Lesu zdar a vnitropodnikovou komunikaci. Jsou to spojené nádoby. Myslím, že právě časopis by se měl spolu s intranetem stát centrem komunikace uvnitř podniku. Intranet je operativnější, časopis zase lidštější a v jistém smyslu i trvanlivější. Další součástí vnitropodnikové komunikace budou i chystané Zelené schránky, Zelená linka, chat generálního ředitele na intranetu, pravidelná setkávání managementu se zaměstnanci, akce pro zaměstnance a podobně.

Vraťme se teď k časopisu. Jaké změny chcete v Lesu zdar udělat?

Hned zkraje bych chtěl zdůraznit, že Lesu zdar je solidní časopis. Za lidmi, kteří ho doslova na kolena tvořili, zůstala spousta kvalitní práce. Je však evidentní, že dosud v něm proudily informace především shora dolů. Navíc se mi zdá, že v některých případech jako by chtěl konkurovat odbornému tisku. To ale úlohou vnitropodnikového časopisu není. Podle mých představ má Lesu zdar sloužit k přenosu informací nejen shora dolů a zdola nahoru, ale také horizontálně. Živost časopisu tvoří právě výměna poznatků o tom, co se v provozu osvědčilo nebo naopak na co si dát pozor, burza nápadů, diskuse, polemiky, ale třeba i rubriky Koupím, Prodám, Vyměním, proč ne? Na tomto místě chci dvakrát podtrhnout, že při vytváření obsahu časopisu musí mít hlavní slovo čtenáři, tedy ti, jimž časopis slouží. Čtenář sám přece nejlépe ví, co mu v časopisu chybí, a co naopak považuje za zbytečné. Proto znovu otiskujeme anketní otázky z minulého čísla a velmi, velmi prosím čtenáře, aby se ankety zúčastnili a zejména v bodech 5 a 6 nešetřili slovy.

Kdy se časopis v nové podobě představí čtenářům?
Změnit grafickou i obsahovou podobu nějaké tisko-

Ing. Jaroslav Jonáš

viny je možné ze dne na den. Vydavatel nebo redakce prostě řekne bude to tak a tak a je hotovo. Touto cestou jít nechci. Už vzhledem k tomu, co jsem před chvílí říkal o čtenářích. První podstatné změny po vyhodnocení ankety a zapracování čtenářských návrhů do koncepce časopisu se objeví asi v září, plus minus jeden měsíc. Některé dosavadní rubriky chci nechat doběhnout a místo nich se postupně budou objevovat rubriky nové. O tom, jak rychle bude transformace časopisu pokračovat, budou opět spolurozhodovat čtenáři.

Jaké úkoly vás čekají v nejbližší době?

Pokud se týká časopisu, tak za svůj nejdůležitější úkol považuji vytvoření kontaktů s regiony. Bez nich se Lesu zdar v té podobě, o které hovořím, neobejde. Chci získat v každém kraji nejméně dva, tři spolupracovníky, kteří by byli zároveň dopisovateli a styčnými osobami redakce pro daný region. S jejich pomocí chci do roka z časopisu vytvořit živé médium, které bude zachycovat radosti a strasti života zaměstnanců LČR v plné šíři. Těším se na spolupráci. ■

red

ANKETA

Jak hodnotíte časopis Lesu zdar?

ANKETA

1. Jak hodnotíte současnou obsahovou úroveň Lesu zdar? (stejně jako ve škole oznámkuje 1–5)

2. Jak hodnotíte současnou grafickou úroveň Lesu zdar? (stejně jako ve škole oznámkuje 1–5)

3. Jak velkou část Lesu zdar obvykle přčtete?

méně než $\frac{1}{4}$

$\frac{1}{4} - \frac{1}{2}$

$\frac{1}{2} - \frac{3}{4}$

více než $\frac{3}{4}$

4. Které informace v časopise většinou čtete?

Zprávy z vedení podniku

Rozhovory s významnými osobnostmi mimo LČR

Na návštěvě

O přírodě

Myslivost

Škola praktické fotografie

Děti a mládež

Vybíráme z tisku a odborné publikace

Informace o hospodaření v lesích, ochraně přírody

Společenské informace mimo lesnictví

Jiné (napište které)

.....

.....

.....

5. Které informace a články vám v časopise chybí? (rozepte na samostatný papír)

6. Které informace, případně rubriky považujete za nadbytečné? (rozepte)

.....

.....

.....

7. Co dalšího byste v časopisu změnili? (rozepte na samostatný papír)

8. Jste pracovníkem

GŘ

KI

LZ

LS

Revírník

THP

Dělník

Vedoucí pracovník

Odpovědi odesílejte na adresu:

Lesy České republiky

(k rukám J. Jonáše)

Přemyslova 1106

501 68 Hradec Králové

Zároveň prosíme kolegyně a kolegy, kteří mají zájem stát se dopisovateli, konzultanty a spolutvůrci časopisu Lesu zdar, aby se ozvali buď na výše uvedenou adresu, nebo na tel.: 495 860 296, mobil: 724 524 011, email: jonas@lesycr.cz

Ilustrační foto Ing. Jaroslav Karas

Lesy kolem nás otevřeny

Lesy kolem nás, pod tímto názvem byla 12. dubna 2006 slavnostně otevřena v Informačním a vzdělávacím středisku LČR na Křivoklátské stálá expozice, která seznamuje veřejnost s lesem a lesním prostředím.

Jde o mimořádně zdařilou formu komunikace státního podniku LČR s veřejností, kterou s podporou podnikového ředitelství realizovala Lesní správa Křivoklátská ve svém informačním středisku.

Více než tři desítky zúčastněných hostů vernisáže nejprve uvítal lesní správce Ing. Vojtěch Pátek. V následném vystoupení je vedoucí střediska Tařana Frieberová seznámila s dosavadní činností informačního střediska i záměry, které bude středisko realizovat v následujícím období. Ing. Miroslav Pecha, spoluautor a odborný garant expozice poté blíže informoval o výběru exponátů, jejich řazení a výchovné funkci. Jeho vystoupení doplnila Eva Šýkorová, která byla autorkou grafického ztvárnění celé expozice.

Poté již následovalo slavnostní přestřižení pásky, kterého se zhostil zástupce ministerstva zemědělství RNDr. Karel Friedl.

Účastníci pak absolvovali první prohlídku expozice. Již při ní bylo patrné, že se autorům jejich záměr vydařil dokonale. Přehledné mapy, panely charakterizující jednotlivé druhy lesa na Křivoklátsku, historický exkurs připomínající bohaté tisícileté tradice zdejšího lesnictví a myslivosti, seznámení s jednotlivými druhy zvěře v celé zdejší historii, charakteristické činnosti atd. Lesníci, ochránci přírody, zástupci svazku měst a obcí regionu, starostové, učitelé i všichni ostatní se měli na co dívat a čím se bavit.

A expozice je otevřena...

Expozice je díky nápaditosti realizačního týmu ozvláštněna řadou interaktivních exponátů. Např. v oddílu „noční les“ je možné navolit si detail osvětlení jednotlivých zástupců lesní fauny, včetně poslechu jejich hlasu. Návštěvníci mohou také sledovat stopy vybraných zvířat a ptáků, které je dovedou přímo k vyobrazení příslušného biologického druhu. Mohou si rovněž nasbírat řadu lesních plodů a hub a vložit je do přichystaného košíku, který však přijme pouze plody a houby jedlé. Jedovaté a nepoživatelné košík odmítne. Podobně si mohou poskládat na velkých dřevěných skládačkách typu puzzle vyobrazení některých typických zástupců lesní zvěře, či je umístit do patřičné úrovně lesního patra.

Krátce po zahájení tak bylo možné spatřit znalce diskutující nad složením geologického podloží, či starosty zápolící s košíkem, který jim odmítal přijmout nevhodně vybraný lesní plod či jedovatou houbu. Téměř každý návštěvník neopomněl osvěžit si hlasový projev některého zvířete nebo nočního pěvce, případně dravce. Řada dalších se v hloučcích vydala po stopách, které zde zvěř zanechala otištěné na zemi. Staří lesníci hodnotili pohyb a sílu jednotlivých kusů podle stop, aby „původce“ následně „dohledali“ na pěkné fotografii či přímo vycpaného na konci stopy. Účastníci vernisáže si očividně hráli jako děti, bez ohledu na věk a důstojnost institucí, které zastupovali. Jedním slovem – vyhráli si účastníci a vyhrály „Lesy kolem nás“.

Následně také řada z účastníků nešetřila slovy uznání nad perfektní expozicí, která dokáže zaujmout, pobavit a poučit. Představitel regionálního svazku měst a obcí přislíbil propagaci a popularizaci na školách, kastelán hradu Křivoklátského ocenil tématické rozšíření a obohacení, které se v expozici nabízí návštěvníkům hradu a okolí, pedagogové předjednávali podmínky pro návštěvu svých škol.

Na závěr je třeba vyslovit poděkování pracovníkům Lesní správy Křivoklátské i autorům obsahu a grafického ztvárnění expozice. Lapidárně a výstižně vyjádřil „sílu působení“ expozice RNDr. Friedl z ministerstva zemědělství, když prohlásil, že je třeba pozvat k jejímu shlednutí učitele, aby se zde učili, jak je třeba učit.

Pochvala na slovo vzatého odborníka na les a jeho ochranu je nejvýstižnějším oceněním zaujetí a výsledku práce lesníků, kteří si předsevzali popularizovat les a prohloubit vztah k němu v každém návštěvníkovi, bez ohledu na jeho věk, odbornost a vzdělání. Z vlastní zkušenosti mohou potvrdit, že expozice „Lesy kolem nás“ naplňuje tento cíl beze zbytku.

Již v prvním dnu následného víkendu navštívilo novou expozici cca 250 návštěvníků. Přijeli na Křivoklátsko a dočkali se příjemného překvapení, které jim ve svém informačním středisku připravily Lesy ČR. Expozice „Lesy kolem nás“ se líbila všem. Výborná práce jejich autorů sklízela své první plody. ■

Jan Brandejs
podnikové ředitelství LČR

46. Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež

Jedna z největších a nejstarších přehlídek filmů pro děti a mládež na světě vstupuje letos do svého čtyřicátého šestého ročníku. Filmový festival se bude ve Zlíně konat od 28. května do 3. června.

Na jeho průběhu se bude již tradičně podílet také státní podnik Lesy České republiky, který je jedním z jeho tradičních sponzorů. Jako sponzor se na festivalu podílí již třetím rokem. Program letošního ročníku bude jeho zásluhou doplněn o zajímavé doprovodné akce, které se uskuteční pod jeho patronací. Bude to např. „sázení festivalového stromu osobnosti“, a zejména festivalové „odpoledne s Lesy České republiky“.

V průběhu této tématicky zaměřené akce dostanou mladí účastníci příležitost seznámit se s podnikem, jeho činností, výsledky a aktuálními úkoly. Součástí odpoledne budou také poznávací soutěže, při kterých si soutěžící porovnají své znalosti lesa, lesních dřevin a zvířete. Účastníci soutěží budou odměněni pěknými cenami, které pro ně podnik přichystal. Pro děti a mládež bude toto odpoledne zajímavým zpestřením letošního festivalu.

Letošní ročník festivalu bude připomínkou sedmdesátého výročí založení filmových ateliérů firmy Baťa. Ateliéry prošly bohatou historií, pro kterou je charakteristická tvorba v oblasti filmů pro děti a mládež. Spolu s mezinárodním filmovým festivalem a filmovou školou důstojně reprezentují českou kinematografii.

Festival přinese to nejlepší z domácí i zahraniční filmové produkce pro děti a mládež. Významné budou Dny ruské kinematografie, které kromě filmů přivedou do Zlína i osobnosti ruského kulturního života. Do festivalové poroty byl pozván Alexej Kotěnočkin, animátor, který navázal na legendární dílo svého otce a vytvořil další řadu seriálu Jen počkej! Diváci se mohou těšit na premiérové uvedení jeho nových příběhů s pobudou Vlkom a šibalem Zajícem. Dny ruské kinematografie se ve Zlíně konají jako součást Ruské sezóny v ČR, kterou otevřel prezident Ruské federace Vladimir Putin při své návštěvě České republiky 1. března 2006. Poutavý program přinese i Fórum rakouského filmu. Nové filmy nabídnou soutěžní bloky, včetně významné kategorie evropských debutů.

V době festivalu proběhne už třetí mezinárodní studentské filmové setkání Zlínský pes, které účastníkům nabídne možnost praktického vzdělávání při workshopech a příležitosti pro navazování kontaktů se studenty zahraničních škol.

Festivalová cena

Doprovodný program festivalu zahrnuje i řadu zábavných a odborných akcí, od aukce klapky, přes mezinárodní soutěž reklamních snímků Duhová kulička, až po odborný seminář Dítě v krizi. Klapky byly distribuovány kromě České a Slovenské republiky také do USA, Francie, Itálie a Rakouska. Hotová díla půjdou do aukce, jejíž výtěžek následně podpoří tvorbu filmů vznikajících ve Filmové škole Zlín.

Festival bude již tradičně provázet Kinematovlak, který by měl letos poprvé promítnout na své cestě republikou v některých městech večerníčky a filmy pro zrakově postižené. Jeho „zastávkami“ budou proto města, která mají centra zrakově postižených. Akce bude pořádána ve spolupráci s občanským sdružením Apogeu, které také okomentuje znělku filmového festivalu (ve znělce si zahrají např. fotograf Jan Saudek a Jan Čenský).

Vlak se vydá na cestu za diváky 28. dubna z Lužné u Rakovníka, v zahajovací den festivalu 28. května se zastaví ve Zlíně a trasu zakončí 3. června ve Vizovicích.

V předchozích letech se na zlínské festivalové přehlídce objevila řada filmových hvězd, např. Pierre Brice, Michael York, Marlène Jobert, Gina Lollobrigida, Ornella Muti, Oleg Tabakov a mnoho dalších. Jako každoročně, se s účastí významných světových celebrit počítá i letos.

Festivalová zoo

red

Den lesní techniky 2006

Lesy České republiky, s.p., Lesní závod Kladská se sídlem v Lázních Kynžvartu pořádá dne 14.6.2006 v okolí záměčku na Kladské již osmý Den lesní techniky.

Jedná se o výstavu, popřípadě předvedení nářadí, nástrojů, pracovních a ochranných pomůcek, strojů a dopravních prostředků pro veškeré práce v lese od pěstební činnosti přes ochranu lesa až po těžbu, přibližování a odvoz z lesa.

Loňského ročníku se zúčastnilo na 36 firem z celé České republiky. Možnost vidět lesní techniku přímo v lese využili zájemci nejenom z řad veřejnosti, ale i zástupci soukromých a obecních majetků i lesnických společností. Díky tomu si tak mohou udělat představu o tom, jak se jednotlivé technologie hodí na práce v jejich lesích.

Pokud máte zájem o předvedení vašich strojů při práci v terénu nebo jen o účast na tomto dni jako vystavovatelé na volné ploše, žádám Vás tímto o písemné přihlášení. Po zvážení našich možností na přípravu podmínek obdržíte obratem vyjádření k vaší účasti.

Přihlášky posílejte na adresu: veprek.lz9@lesy.cz. Případné další informace podám na mobilním telefonu: 724 523 423 nebo pevné lince: 354 691 337, každý pracovní den od 7.00 hod.do 14.00.hod. ■

Miroslav Vepřek
mechanizátor LZ Kladská

Při úpravách potoků mihulím nebezpečí nehrozí

Mihule nejsou ryby, ale živočichové patřící do skupiny kruhoústých. Na našem území byly prokazatelně registrovány 4 druhy. Největší byla mihule mořská a další co do velikosti byla mihule říční. Oba tyto tažné druhy nejsou již přes 50 let u nás registrovány. Táhly k nám Labem a Odrou za účelem reprodukce a byly považovány za lahůdku.

V současné době jsou u nás prokázány jen dva menší druhy. Prvým je mihule ukrajinská (*Eudontomyzon mariae*), jejíž výskyt je vázán jen na povodí Dunaje. Byl sice opakovaně doložen, tento druh je však doslova na hranici vymření.

Za relativně běžný druh se dá označit mihule potoční (*Lampetra plane-ris*). Vytírá se hromadně na písčitém podloží a larvičky, zvané minohy, se zavrtávají do písku. Oči mají překryté kožním lemem a stejně tak i okraje ústního otvoru. V písku, kde vyhledávají potravu, stráví zhruba 4 roky.

Pak jim zmizí lem kol ústního otvoru, ochrana očí a dostávají se i další změny, než jako dospělci vylézají z písčitého úkrytu. Postupně vytvářejí třecí hejno a dávají základ další generaci. Od výtěru, který obvykle probíhá v květnu, přežívají silnější jedinci až do konce léta, kdy tato generace uhynie. V oblasti výtěru na mihule čekají pstruzi, pro které jsou tou dobou velmi snadno dostupnou a vydatnou potravou. Ostatně rybáři v minulosti na nastrožené mihule lovili největší pstruhy.

V posledních letech byla mihule prokazatelně v reprodukce schopných populacích registrována například v povodích Pilníkovského potoka (přítoku Labe), v Sejském potoce (přítoku Úpy), v Židovce (přítoku Metuje), v Barcháneckém potoce (přítoku Chrudimky), v Rašovce (přítoku Ještědky), v Šenovském potoce (přítoku Sebnitze a Labe), na více lokalitách Tiché Orlice, ve Vltavě v Loučovicích, v Malém a Velkém Strážném potoce (přítoku Vltavy), ve Mži (přítoku Berounky). Nejsilnější populace byly registrovány v Jelence (přítoku Uhlavy) a ve Štěpánovském potoce (přítoku Sázavy). Zvláště překvapivý je silný výskyt mihule ve Štěpánovském potoce, kde v minulosti opakovaně docházelo k těžkým haváriím v kvalitě vody. Mihule však na rozdíl od ryb měly výhodu, protože minohy ukryté ve dně toku havárii snáze přežívaly. Navíc, když byla např. ve Štěpánově ohlášena havárie, okamžitě byl zvýšen odtok vody z lesní nádrže tak, že došlo k naředění škodlivin a zrychlení odchodu toxické vlny. Tím se samozřejmě neprospělo jen mihulím, ale i pstruhům, vránkám a rakům říčním, kteří se zde vyskytovali a kteří by bez této akce na větší části toku vyhnuli.

Činnost správ toků u LČR vychází nejen z ustanovení zákona o vodách, ale i zákona o ochraně přírody a krajiny. Správce toku proto nejen pečuje o to, aby byl zajištěn plynulý odtok vody, odstraňovány překážky z vodního toku, zajištěna péče o břehové porosty apod., ale také o to, aby byla současně zajištěna péče o vodní organismy, mihule a ryby nevymírají. Všechna hospodářská opatření na toku jsou tedy prováděna tak, aby je pokud možno nejen nepoškozovala, ale případně jim naopak vytvářela lepší životní podmínky. Zásady jsou projednávány s orgány státní ochrany přírody i s ostatními dotčenými subjekty, např. rybáři. Když není možno hospodářská opatření přizpůsobit vodním organismům a jejich životnímu prostředí, tak se neprovádí (pročištění Nesperského potoka, přehrázka na Seradovském potoce,

zabezpečení koryta proti erozi na levobřežním přítoku Nezvěstického potoka). V jiných případech LČR hledají takové společné řešení (technické a časové), aby vodní organismy byly poškozovány co nejméně (stabilizace koryta Hodkovského potoka proti vodní erozi). Ukazuje se,

že i při značných zásazích v tocích, prováděných těžkou mechanizací, lze postupovat natolik šetrně, že nedojde k poškození populace chráněných živočichů (hrazení bystřiny Mokřanský potok II).

Je nutné si uvědomit, že při každém opatření na tocích ve správě LČR je třeba vyhovět různým zájmům (vlastníci pozemků, ochrana přírody, správci inženýrských sítí a další), které jsou často zcela protichůdné. Proto se musí nutně hledat kompromisy, a pokud se je najít nepodaří, tak od navržených opatření zcela ustoupit i za cenu vyšších nákladů v budoucnu. ■

RNDr. Jaroslav Poupě,
MZe, odbor rybářství, myslivosti a včelařství
Ing. Miroslav Bechyně,
vedoucí správy toků – oblast povodí Vltavy

**LČR pomáhají
ohroženým druhům**

Mihule potoční patří do kmene strunatců, nadřidy kruhoústých.

Žaberní otvory nejsou kryté skřelemi

Vracíme střevle do vybraných vodních toků

Střevle je drobná rybka, dorůstá maximálně 12 cm délky, která se v hejnech vyskytuje ve vodních tocích pstruhového charakteru prakticky na celém území ČR. V příznivém prostředí se dobře množí. Obvykle ji nalézáme v menších vodních tocích s kamenitým nebo písčitém dnem.

Tření probíhá v květnu až červenci a samice klade až 2500 jiker. Její potravu tvoří hlavně menší larvy vodního hmyzu, pakomáři, jepice, pošvatky, muchničky a chrostíci, z menší části i hmyz spadlý do vody, nárosty řas a rostlinný detrit. Střevle není rybou hospodářskou ani není ceněna sportovními rybáři, je však bioindikátorem kvality vody, neboť je náročná na čistotu vody a na dostatečný obsah kyslíku.

V roce 2005 byla za využití finančních prostředků z Programu 2000 započata spolupráce mezi Správou toků – oblast povodí Labe a Správou CHKO Jizerské hory na vysazování střevle potoční za účelem jejího navrácení jako původního druhu do vybraných lokalit. K získání střevlí pro transfer byly z hlediska udržení vnitrodruhové diverzity vytipovány vodní toky na stejném povodí a úseky s jejich hojným výskytem. Dne 14. září 2005 bylo pomocí el. proudu z potoka Oleška v k.ú. obce Dětrichov odloveno 350 střevlí a 50 mřenek mramorovaných (Barbatula barbatula), které byly ihned přepraveny a vysazeny do retenční nádrže Bílý potok. Tato nádrž byla vybudována Správou toků – oblast povodí Labe a při výstavbě byla splněna podmínka Správy CHKO Jizerské hory – vybudování rybiho přechodu.

Odlov ryb a jejich transfer i vysazení byl proveden Doc. Ing. Petrem Hartvichem, CSc. za pomoci pracovní-

Střevle potoční

ka správy CHKO Jizerské hory p. Ing. Kamila Farského. Lokalitu bude nutné průběžně sledovat a zjišťovat přítomnost střevlí a funkčnost rybiho přechodu. Do budoucna se počítá s dalším pokračováním této spolupráce, a to nejen v případě střevle potoční, ale např. i pstruha obecného (*Salmo trutta m. fario*).

Ing. Ladislav Němec, správce toků
ST – oblast povodí Labe

Sledujte přilet vlaštovek

I přes nepřízeň počasí intenzivně pokračuje návrat tažných ptáků z teplých oblastí. O řadě z nich jsme Vás již informovali. Byla mezi nimi i velice oblíbená vlaštovka obecná.

A právě jejímu návratu je věnována velká pozornost. Každoročně vyhlašuje Česká společnost ornitologická (ČSO) akci „Návrat vlaštovek“, do které se můžete zapojit i vy. Stačí, když napíšete krátkou zprávu, která by měla obsahovat: datum a čas prvního sledování vlaštovky obecné v tomto roce; prostředí, v jakém byla pozorována (např. u řeky, na sídlišti apod.); počet pozorovaných jedinců; název nejbližšího většího města a příslušného okresu; stručný údaj o počasí; odkud se pozorovatel o akci dozvěděl (z rozhlasu, z novin apod.) a jméno, adresu a věk pozorovatele. Současně ornitology informujte pokud ve vašem okolí dojde k ničení hnízd či jinému znemožňování hnízdění. Tyto negativní aktivity se mohou objevit v souvislosti s panikou kolem ptačí chřipky. Zprávu o návratu vlaštovek zasílejte ihned po

prvním pozorování na adresu ČSO, Hornoměřcholupská 34, 102 00 Praha 10 – Hostivař nebo e-mailem na cso@birdlife.cz. Informace o ptácích či jejich ochraně získáte na tel. 274 866 700.

Český svaz ochránců přírody v Rokycanech poskytuje pomoc zraněným, nemocným či jinak handicapovaným volně žijícím živočichům. Setkáte-li se s ním na Rokycansku, Berounsku či Hořovicku, kontaktujte nás na tel. 603 239 922. V případě, že se s živočichem setkáte jinde, navštivte www.zachranazvirat.cz, kde najdete odkaz na stanici, která na tomto území působí.

Pavel Moulis
předseda ZO ČSOP Rokycany

Řidiči, pozor – žáby na silnici!

Obojživelníci patří mezi nejpozoruhodnější obratlovce vůbec. Jak již název napovídá – žijí dvojím způsobem života – ve vodě i na souši. Ve většině případů přicházejí na svět jako vodní živočichové a později po složité proměně se z nich v dospělosti stávají suchozemští živočichové.

Největší a zároveň nejznámější skupinou obojživelníků jsou žáby, které jsou nejvíce postiženy civilizačními vlivy okolní společnosti. Zejména v posledních letech se snižuje jejich počet i druhové zastoupení. Tito živočichové jsou však nedílnou součástí naší přírody a právem do ní patří. Negativních vlivů, které ovlivňují jejich populace, je hodně. Mezi nejdůležitější patří likvidace životního prostředí a prostředí vhodného k rozmnožování. Po celém území postupně mizí malé vodní plochy, tůňky v polích a lesích jsou často silně znečištěné černými skládkami. Dalším velice důležitým faktorem ovlivňujícím početnost obojživelníků je jarní tah k místům rozmnožování. Každoročně, když nastanou příhodné podmínky (zvýší se okolní teplota), opouštějí žáby své úkryty a míří k vodním plochám, kde dochází k páření. Vede je zrak a čich, ale vábí je i skřehotání ostatních jedinců, které vzniká vibrací hlasivek. Hlasy jednotlivých druhů se stejně jako u ptáků od sebe odlišují a je možné je navzájem identifikovat.

Ropucha obecná ve svém přirozeném prostředí

Pod koly aut každoročně hyne několik tisíc nejrůznějších druhů žab

Nebude dlouho trvat a pracovníci záchranných stanic živočichů sdružených v Národní síti stanic pro handicapované živočichy (kontakty na tato zařízení najdete na <http://csop.cz>) budou voláni k případům, kdy jsou silničním provozem ohrožovány populace migrujících žab. Jejich tahové cesty jsou totiž často přetínány frekventovanými komunikacemi. Jarní migrace žab jsou pro tyto obojživelníky největším nebezpečím, neboť probíhají v poměrně krátkém časovém úseku a velmi masově. Na silnicích tak každoročně hynou desítky až stovky žab, což má pro další vývoj populace velký význam. Zvlášť v případech, kdy ztráty dosáhnou přes 25 % populace, není již schopna se s tím vyrovnat a dochází k úbytku.

Právě proto bychom chtěli apelovat na řidiče, kteří budou projíždět těmito úseky, aby se zde snažili obojživelníkům vyhnout, samozřejmě se zřetelem na svoji vlastní bezpečnost. Sami ochránci přírody či kdokoli další se může snažit „amatérsky“, ale účinně pomoci. Třeba tím, že upozorní ochránce přírody nebo samostatně bude přenášet jednotlivé žáby na druhou stranu vozovky. Tímto opatřením, které je velice náročné na čas, lze zachránit až 90 % populace, což jistě není zanedbatelné. Další opatření, které je dobré konzultovat s ochránci přírody, může být směřováno na zhotovení zachytých plotů v kombinaci s padajícími pastmi umožňujícími odchyt živých jedinců. Tato nákladnější metoda však již vyžaduje i předchozí mapování tahových cest a spolupráci většího týmu lidí.

V každém případě, pokud se budou teploty vzduchu pohybovat v rozmezí 10 až 20 stupňů, lze očekávat, že tah obojživelníků, do kterých patří i ocasatí mloci a čolci, dosáhne největší intenzity velice brzy.

Právě proto Český svaz ochránců přírody vyhlásil aktivitu s názvem „Akce žába“. Touto akcí chce zmapovat všechna nebezpečná místa, kde k nadměrnému úhynu obojživelníků na silnicích dochází, a informovat veřejnost a státní správu o těchto úsecích. Do budoucna je cílem o tyto úseky s pomocí veřejnosti pečovat a obojživelníky přes ně přenášet či zde vybudovat síť podchodů, které by umožňovaly obojživelníkům bezpečnou migraci. Pro pomoc obojživelníkům je však důležité rizikové úseky silnic znát. V České republice je zatím evidováno 280 těchto úseků! Nebezpečných míst je však určitě více, proto AKCE ŽÁBA! Do akce se může zapojit každý, komu není lhostejný osud žab. Podrobnosti o akci lze najít na internetových stránkách www.csop.cz/akcezaba.

Pokud vám není lhostejný osud zraněných volně žijících živočichů, můžete poskytnout finanční dar na konto 33 55 33 22/0800, variabilní symbol 2901 nebo poslat dárcovskou SMS ve tvaru DMS ZVIREVNOUZI ROKYCANY na číslo 87777 (platí pro všechny operátory a Český Telecom, účtování DMS: 30 Kč, příjemce obdrží 27 Kč). Děkuje.

Text a foto Pavel Moulis
předseda ZO ČSOP Rokycany

Les a zvěř, téma stále živé

Dne 25. dubna se na zámku Dobříš a ověřovacím objektu polesí Svatá Anna uskutečnil 1. běh semináře „Vliv zvěře na stav lesa“. Seminář se konal jako součást tříletého výzkumného projektu VaV 640/05/03 „Způsoby omezení negativního vlivu spárkaté zvěře na stav lesa“, zadaného Ministerstvem životního prostředí a řešeného IFER – Ústavem pro výzkum lesních ekosystémů, s.r.o. Vzhledem ke značnému počtu přihlášených musel být organizátor seminář rozdělen do dvou běhů, ten druhý běh se uskuteční přibližně s měsíčním odstupem.

Jako zástupci vlastníka majetku Jerome Colloredo-Mansfeld přednesli úvodní slovo paní Livia Colloredo-Mansfeld a ředitel Lesní a rybniční správy Zbiroh Ing. Josef Myslivec. Dále vystoupil RNDr. František Pojer, náměstek ministra životního prostředí, který nad seminářem převzal záštitu. Potom se již vlastní organizace semináře ujali odborní garanti výzkumného projektu – Ing. Vladislav Ferkl a Ing. Tomáš Staněk, CSc. z MŽP.

V obsáhlém referátu Ing. Staňka, CSc. byla zdůrazněna úloha MŽP jako orgánu vrchního státního dozoru v lesích a prosazovaná koncepce směřování k přírodě blízkým formám obhospodařování lesů.

Vlastního představení výsledků grantu MŽP „Způsoby omezení negativního vlivu zvěře na stav lesních ekosystémů“ se za řešitelský tým IFER ujal Ing. Vladimír Zatloukal, který dokládá rozdíly v hodnocení diverzity lesních porostů a obnovy v oplocených a neoplocených modelových územích (Svatá Anna, Libeň, Ranšpurský a Cahnov). Následoval referát Prof. Ing. Ilji Vyskotské, CSc. „Odvození ekologické újmy způsobené škodami zvěří na lesních ekosystémech“, ve kterém byly shrnuty výsledky řešitelského kolektivu z LDF MZLU v Brně při stanovení újmy na celospolečenských funkcích lesa v důsledku škod zvěří metodou „Kvantifikace a kvantitativní hodnocení funkcí lesa ČR“. Poslední referát „Škody zvěří ve výsledcích národní inventarizace lesů (NIL 2001-2004) – předběžné výsledky šetření vlivu zvěře na stav lesa v Krušných horách“, přednesl Ing. Miroslav Sloup z UHÚL, pobočka Plzeň. Mimo jiné např. uvedl, že v pořadí negativních faktorů ovlivňujících obnovu je nejvýznamnější zvěř, dále buň, klimatické podmínky a zamokření.

V rámci venkovní části semináře se uskutečnila pochůzka v modelovém objektu Svatá Anna o výměře 47 ha, který byl jako vojenský objekt oplocen přes 50 let, přičemž zvěř se zde do r. 2003 nevyskytovala (potom se deklaruje výskyt 10-15 ks dančí zvěře) a je zde patrné především masivní zmlazení jedle. Při pochůzce nezávislý lesník Ing. Jiří Zahradníček přednesl záměr hospodaření v ověřovacím objektu Svatá

Anna (jeho současné a budoucí využití k porovnání vývoje stavu lesa bez vlivu zvěře). Základem je vymezení 2 zón péče – omezeného a plného managementu.

Organizátoři prosazovali přijetí závěrů z tohoto semináře, vyplývajících ze závěrů řešeného projektu, jež by obecně a plošně deklarovaly požadavek na výrazné omezení narůstajících stavů zvěře a s tím souvisejících škod na lese. Při následné asi hodinové diskusi zazněla celá řada připomínek a námětů, např.: – Škody ohryzem a loupáním zjištěné národní inventarizací lesa jsou ve výši 12%, ale poškození stromů těžební činností a přibližováním dříví, které jsou stejnou branou pro infekci dřevokaznými houbami, činí 13%. – Aby se odstranily rozdílné zájmy mezi mysliveckým hospodařením a pěstováním lesa, měly by honitby být režijní, alespoň u lesů státních (LČR). – Myslivost a stavy zvěře jsou politický problém, současný systém mysliveckého plánování je špatný, musí se změnit kritéria pro stanovení normovaných a minimálních stavů zvěře. – Měly by být prezentovány i jiné způsoby omezení škod působených zvěří než jen snižování stavů zvěře. – Přístup by měl být systémový, jestliže by měl vlastník či správce lesa možnost dle svého uvážení snižovat stavy spárkaté zvěře za účelem dosažení vyššího ekonomického efektu, měl by mít možnost snižovat též stavy predátorů ovlivňujících jeho mysliveckou, příp. rybářskou činnost. – V některých lesích je stav zvěře poměrně vysoký a přesto je zajištěna jejich přirozená obnova včetně buku, jilmu a javoru. – Je třeba vyjasnit otázku přiměřenosti škod působených zvěří, do kolika % poškozených jedinců jsou ještě škody přiměřené, především u státních lesů. – Je třeba zpracovat Koncepci myslivecké politiky atd.

Vzhledem k rozsáhlé diskusi s velkou variabilitou názorů však nakonec žádné společné závěry nebyly přijaty, přičemž je otázkou, zda druhý běh semináře může být v tomto směru, tedy stanovení obecných závěrů, úspěšnější. ■

Ing. Josef Vlášek a Ing. Petr Zvolánek
LČR

Díl osmý: Ptáci v letu

Ptáci v letu se dají dobře fotografovat, když k tomu máme dostatečnou výzbroj. To znamená teleobjektiv, nejlépe 400, 500 mm a větší. Potom už jen zbývá velká trpělivost při lovu beze zbraní. Ovšem ptáci v letu jsou velmi pohybliví, a tak musíme použít čas 800 až 1000/s. Jinak zachytíme letícího ptáka, který bude rozmazaný. Musíme mít proto velmi světlé objektivy nebo použít citlivější filmy. Ten, kdo pracuje s digitálním fotoaparátem, tak již tyto starosti nemá. Jen to dobře naprogramuje a může se vydat na lov.

Ptáky v letu fotografuje nejlépe v blízkosti hnízd, kam se pravidelně vrací a tak máme možnost je zde zastihnout (obr. 1). Někde v blízkosti hnízda si postavíme kryt a čekáme, až se ptáci vrátí na hnízdo. Nemusí to být vždy v korunách stromů, kde jsou hnízda, ale stačí sedět v krytu pod stromem a čekat na přilet čápů či volavek (obr. 2). Zachycujeme je v letu, než dosednou na hnízdo. Tento způsob využíváme, když nám nejde o snímky na hnízdech, např. krmení mláďat.

Velmi dobře se fotografuje i v blízkosti újedě. Někde na louce, kde se předkládá většinou dravcům potrava, si postavíme v blízkosti kryt a odtud fotografuje přelétající kánata nebo jiné dravce. Často se v zimě v těchto místech objevují i vrány, krkavci či volavky. Někdy se nám může podařit nafotografovat i souboj mezi těmito ptáky. Podobným způsobem můžeme fotografovat ptáky na zahradě u krmítka, kam se ve velkém počtu slétají sýkory, zvonci, koši a jiní ptáci. Podle toho, kde se zahrada nachází, tak se tam může objevit na okraji vesnice i sojka nebo strakapoudi apod.

Ptáky v letu také fotografuje na honech. Společně se vydáme s lovci na bažantí nebo kachní hony. Jen musíme stát na takovém místě, kde je dobrý rozhled a hlavně nesmí být v blízkosti dobrý střelec, který nám potom naše fotografické úspěchy kazí svým dobrým zásahem. Nejlépe je takové místo na konci řady střelců, kde již mohou bažanti od střelecké linie uletět.

Ptáci v letu se mohou fotografovat i náhodně při procházce přírodou, ale vyžaduje to rychlou reakci (obr. 3). Ovšem tento způsob bych nedoporučoval, hlavně začátečníkům, protože konečný výsledek je často velmi žalostný.

Velmi dobře se fotografuje v hnízdní kolonii racků. Stačí si postavit v blízkosti kryt a zaměřit se na létající racky nad hnízdy (obr. 4). Ten, kdo má výkonný blesk, se může vydat i na sovy. V lese si najde obsazenou dutinu a za pomoci přisvícení bleskem zachycuje létající sovy. Snímky sov s roztaženými křídly působí velmi impozantně.

U rybníků nebo na řekách často zastihneme divoké kachny. Můžeme se pokusit o snímky vzlétajících kachen nebo o záběry přistávajících ptáků na hladinu. Objevíme-li labuť a vyčkáme na okamžik, kdy labuť vzlétá z hladiny, tak máme o zajímavý zážitek postaráno (obr. 5). Labuť totiž vzlétá z hladiny velmi těžkopádně a mnoho metrů nejdříve doslova „běží“ po hladině než vzlétne.

Každý ptačí druh nám může připravit nějaká překvapení, která pak můžeme zachytit. ■

Jaromír Zumr st.

Obr. 1 – čáp bílý

Obr. 2 – volavka

Obr. 3 – divoké husy

Obr. 4 – racek

Obr. 5 – labuť

Soutěž o Dřevěný dům 2006

V posledním dubnovém týdnu zhlédli návštěvníci Mezinárodních stavebních veletrhů IBF v Brně přehlídku soutěžních prací architektů, realizovanou pod názvem Dřevěný dům 2006. Její umístění v rotundě dominantního výstavního Pavilonu A předznamenalo význam nového přístupu českých architektů k tradičnímu materiálu – dřevu. Dne 26. dubna přehlídka vyvrcholila slavnostním vyhlášením výsledků 1. ročníku této architektonicko-konstrukční soutěže, které se zúčastnilo 136 projektů moderně koncipovaných dřevostaveb.

Soutěž iniciovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu. Pořadatelství se ujala Nadace dřevo pro život ve spolupráci s vyhlášovatelí, tedy ministerstvem průmyslu a obchodu, ministerstvem zemědělství, ministerstvem životního prostředí, ministerstvem pro místní rozvoj a Českou komorou architektů. Generálním partnerem soutěže se staly Lesy České republiky, s.p. Při vyhlášení výsledků je reprezentoval pověřený generální ředitel Ing. František Koniček, který zde současně zastupoval ministra zemědělství Ing. Jana Mládku.

Cílem soutěže byla podpora vzniku kvalitních projektů nízkoenergetických domů a jejich následné představení veřejnosti. Projekty jsou nabídkou pro stavebníky, které současně seznamují s vlastnostmi dřeva, s možnostmi jeho užití ve stavebnictví i s celkovou prospěšností dřevostaveb.

Soutěž byla vypsána ve dvou kategoriích:

1. Projekt nízkoenergetického dřevěného rodinného domu
 2. Projekt nízkoenergetického dřevěného bytového domu
- U návrhů na domy rodinné se jednalo o všeobecně použitelné projekty, situované na tzv. ideální pozemek. Projekty domů bytových byly situovány do zcela konkrétní vybrané lokality.

Dřevěný dům 2006 je první soutěží tohoto druhu v České republice a svým rozsahem je největší architektonickou soutěží za posledních dvacet let. Značný zájem architektů potvrdil oprávněnost tohoto záměru. Počet zúčastněných

mladých architektů je potřebným příslibem do budoucnosti. Dřevostavby by měly napříště významně přispět k řešení bytové situace u nás. Česká republika tak přejímá trend řady vyspělých zemí, kde dřevostavby tvoří významné procento z celkové bytové výstavby.

Pro srovnání – u nás dosud představují dřevostavby necelá 2 procenta bytové výstavby, zatímco v Německu 7 % (v Bavorsku dokonce 70 %), v Rakousku a Švýcarsku 10 %, ve Velké Británii 15 % (ve Skotsku 50 %), ve Skandinávii přes 60 % a v USA a Kanadě dokonce 80 %.

Právě tato fakta připomněl Ing. František Koniček na tiskové konferenci, která se konala při příležitosti vyhlášení výsledků soutěže Dřevěný dům 2006. Zdůraznil, že mezi evropskými státy zaujímá Česká republika 12. místo v lesnatosti, v zásobě dřeva na 1 ha je dokonce na místě 4. a v ročním přírůstku na 1 ha na místě šestém. Stav lesa je proto o mnoho lepší, než jak je veřejnosti neobdobně prezentován. Z porovnání těžby a přírůstu je patrné, že přírůstkové možnosti byly v minulých letech využity pouze z přibližně 75 %. Ve využití a spotřebě však Česká republika výrazně zaostává za vyspělými zeměmi Evropské unie i celého světa. Těžba dřeva se u nás může přiměřeně zvýšit, aniž by se tím ohrozily zájmy společnosti vyjádřené mimo jiné certifikací lesů.

Lesy České republiky nejen lesy pěstují a ochraňují, ale prosazují také odpovědné a efektivní využití vytěžené dřevní hmoty. Využití dřeva v našem stavebnictví proto patří k jejich zájmům a podnik je připraven tuto jedinečnou obnovitelnou surovinu pro stavaře zabezpečit.

Jurecek – Kotlas – perspektiva

Z výstavy

Z tiskové konference

Ve světovém stavitelství jsou po zásluze ceněny stavebně technické vlastnosti dřeva, jeho vysoká pevnost a nízká hmotnost. Dřevo umožňuje flexibilní uspořádání stavebních prvků a z toho plynoucí krátké stavební doby. V této souvislosti je zřejmé, že u nás dosud chybí větší informovanost společnosti o výhodách, které přináší jeho využití. Lesy České republiky se proto budou podílet na cílené propagaci dřeva a výrobků z něho. Právě soutěž, jako Dřevěný dům 2006, je příkladem aktuálního a potřebného zaměření propagace dřeva a podnik ji proto vysoce oceňuje. Dokladem toho je skutečnost, že se na její realizaci podílí jako generální partner. Snahou Lesů České republiky je přispět k propagaci bydlení ve dřevostavbách a motivovat projektanty a stavebníky k realizaci celodřevěných staveb, které minimálně zatěžují životní prostředí a napomáhají ke zdravému bydlení. Orientace na snižování energetické náročnosti staveb a bydlení je dnes již naprosto nezbytná, protože právě spotřeba energií bude limitujícím faktorem příštích desetiletí.

Závěrem je třeba zdůraznit, že význam účasti Lesů České republiky jako generálního partnera byl potvrzen při slavnostním předávání cen. Hlavní cenu v kategorii dřevěný rodinný dům předali vítězům soutěže společně Ing. Krejzar, ředitel odboru ministerstva zemědělství a Ing. Koniček, pověřený generální ředitel Lesů České republiky. První cena v kategorii dřevěný bytový dům udělena nebyla. Druhou a třetí cenu předali zástupci dalších spoluvyhlašovatelů a pořádající nadace Dřevo pro život. Mimo zmíněné hlavní ceny bylo v obou kategoriích předáno celkem 10 dalších finančních odměn.

Ing. František Koniček s oceněnými architekty

Soutěž Dřevěný dům 2006 je konkrétním odrazem trendu Evropské unie zaměřeného k podpoře výrob, které neškodí životnímu prostředí. Již její první ročník se stal motivací pro zvyšování produkce výrobků ze dřeva a jejich vyššího využití ve stavebnictví. Lesy České republiky jejím prostřednictvím prezentovaly svoji připravenost aktivně se účastnit tohoto procesu jako největší producent dřevní hmoty v České republice.

Jan Brandejs
podnikové ředitelství LČR

Dřevěný dům – Břečka – Lefner – perspektiva

Mladí dřevorubci soutěžili

Ve dnech 27. až 29. března na Středním odborném učilišti lesnickém a rybářském ve Bzenci byla k vidění soutěž Mistrovství republiky Dřevorubec Junior 2006. Záštitu nad soutěží převzal hejtman Jihomoravského kraje Ing. Stanislav Juránek a partnerem soutěže se staly Lesy České republiky, s.p.

Žáci třetích ročníků z lesnických učilišť celé republiky z učebního oboru Mechanizátor lesní výroby a studijních nástavbových oborů soutěžili v 5 disciplínách. Disciplína Těžba dřeva probíhala v borovém porostu Lesů města Bzence. Technické disciplíny Výměna řetězu na čas, Kombinované řezy, Řez na podložce a Odvětvování v areálu učiliště. Přestože počasí příliš nepřálo, žáci zúročili velmi dobrou přípravu, čemuž odpovídají dosažené body těch nejlepších. Bodování proběhlo podle mezinárodně platných pravidel.

V kategorii učebního oboru na stupních vítězů stáli:

1. Tóth Marek	s 1195 body
JMP Husqvarna 372	SOU a U Hejnice
2. Kuklovský Stanislav	s 1152 body
JMP Dolmar 6400	SOU lesnické a rybářské Bzenec
3. Obermajer Tomáš	s 1150 body
JMP Husqvarna 365	SOU lesnické OU a U Abertamy

V kategorii studijních oborů:

1. Černý Jiří	s 1301 body
JMP Jonsered 2171	SOU a U Hejnice

2. Vejtruba Michal	s 1271 body
JMP Husqvarna 372	SOU a U Hejnice
3. Nový Petr	s 1091 body
JMP Husqvarna 359	SOU lesnické a zemědělské Rokycany

Čtyři nejlepší si vybojovali postup na Mistrovství republiky Dřevorubec 2006, které proběhne na přelomu června a července na SOU lesnickém Křivoklát – Písky.

V družstvech získalo:

1. místo učiliště Abertamy
2. místo učiliště Bzenec
3. místo učiliště Hejnice

Pro diváky, doprovod i hosty byly přichystány doprovodné soutěže. Žákům ZŠ se nejvíce líbilo házení sekerou do terče. Řez břichátkou, hod polenem a sekání na přesnost, vše jako dřevorubecský trojboj, ocenili i zkušení pracovníci z lesnického provozu, střelecký dvojboj (lovecké kolo a zajíc na průseku) proběhl na střelnici školy těsně před jejím zatopením Moravou. Ale největší zájem mládeže získala soutěž STIHL Timber sports.

Nástup soutěžících

Celá akce se mohla konat jen za vydatné pomoci sponzorů, profesních i místních, kterých bylo nakonec více než 50. Za finanční a věcné dary v hodnotě téměř 200 tis. Kč jim patří velké poděkování.

Hlavní cíle akce byly splněny. Soutěžící chlapci si porovnali své dovednosti a vzrostl u nich pocit profesní hrdosti. Mladší žáci viděli, co také budou umět, a přátelé-pedagogičtí pracovníci společně s hosty z lesnického provozu se setkali a vyměnili si své zkušenosti. Již nyní se těší na další ročník v jiném koutě republiky. ■

red

Na své si přišli diváci...

... i soutěžící

Vybíráme z tisku

Lesácké firmy se bouří proti ÚOHS

Právo, 12. 4. 2006 (kráceno)

Miliardovými škodami a propouštěním lidí hrozí lesnické firmy, které nyní pracují pro státní podnik Lesy České republiky. Krize podle nich nastane ve chvíli, kdy antimonopolní úřad potvrdí svoje prvotupňové rozhodnutí. Podle něho byla výběrová řízení státního podniku v rozporu se zákonem. Dosavadní smlouvy, které lesnické firmy loni uzavřely s Lesy ČR, by tak byly neplatné. „Postupovali jsme transparentně podle českých zákonů. Lesy ČR dokonce konzultovaly postup při výběrových řízeních s antimonopolním úřadem. Ten ale najednou radikálně změnil názor a my můžeme ze dne na den zbankrotovat,“ řekl včera novinářům Petr Malina ze Sdružení podnikatelů v lesním hospodářství, které soustřeďuje 18 členů s obratem přes čtyři miliardy korun, zaměstnávajících 5400 lidí. Pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) smlouvy druhotupňovým rozhodnutím zneplatní, budou firmy žádat náhradu škody po státu. Antimonopolnímu úřadu se nelíbí, že Lesy ČR nepostupovaly podle zákona o veřejných zakázkách. Podle lesnických firem však ÚOHS ještě minulý rok tvrdil, že Lesy ČR nejsou zadavatelem, a tudíž se nemusejí tímto zákonem řídit.

Lesní firmy začínají boj o státní zakázky

Hospodářské noviny, 18. 4. 2006 (kráceno)

Státní podnik Lesy ČR, jedna z nejvýznamnějších firem v zemi s majetkem přes 65 miliard korun, čelí největší krizi své čtrnáctileté historie. Ocítá se v kleštích: miliardové odškodné na Lesích hodlají požadovat dvě vzájemně soupeřící skupiny lesnických firem. Jednak chtějí kompenzaci firmy, jež zrušené tendry už předem bojkotovaly, právě s poukazem na jejich nezákonnost. Největší tuzemská lesnická společnost CE Wood vyčísluje svou újmu na více než miliardu korun. „Buď se dohodneme na kompenzacích mimosoudně, nebo k soudu budeme muset jít,“ potvrzuje její advokát Radek Pokorný. CE Wood také požaduje co nejrychlejší vypsaní nových tendrů, aby získal zakázky. Zároveň ale na státní podnik tlačí firmy, jež v nezákonných tendrech úspěšly. Tvrdí, že se jich zúčastnily v dobré víře. Buď chtějí staré smlouvy zachovat, nebo hrozí také požadavky na odškodné. „Šlo by o jednu a půl miliardy korun,“ říká mediální zástupce těchto společností Roman Bajčan.

Revírníci si les ohlížejí, krádeže dřeva vylučují

Bruntálský a Krnovský deník, 18. 4. 2006 (kráceno)

V lesích karlovecké správy Lesů České republiky bylo za uplynulý rok při samovýrobě vytěženo 1046 kubiků dřeva, z toho podíl listnáčů dosáhl 473 kubiků. V průměru zájemce zaplatil za kubický metr dříví jen 37 korun. „Ceny dřeva pro otop vycházejí z příkazu vydaného generálním ředitelstvím Lesů ČR a jsou obvyklé pro daný region. Neznáme případy krádeží dřeva v našich lesích, snad s jednou výjimkou v oblasti Podlesí. Ten případ šetří policie,“ potvrdil vedoucí Lesní správy Karlovice Lesů ČR Pavel Vetešník. Je přesvědčen, že cílené krádeže dřeva se na Vrbensku až po Praděd nedějí. „Od listopadu ležel v lesích sníh, stop bychom si všimli. Krom toho třeba v oblasti Viděl ležely snad dva metry sněhu, to se ani do lesa jít nedá,“ řekl lesák.

Podnik LČR je připraven pomoci oblastem postiženým povodní

Právo, 25. 4. 2006 (kráceno)

Také státní podnik Lesy České republiky se snaží poskytnout maximální možnou pomoc oblastem postiženým v minulých dvou týdnech povodněmi. „Třebaže jsme nepřízní počasí sami zasaženi, cítíme solidaritu se všemi poškozenými a považujeme za žádoucí podpořit podle svých možností ty, kteří jsou na tom

nejhůře. Chceme tak pomoci obětem velké vody zvládnout jejich tíživou situaci,“ říká František Koniček, pověřený řízením LČR.

V rámci sponzorských darů hodlají Lesy ČR (prostřednictvím svých organizačních jednotek, obecních a krajských úřadů) poskytnout finanční pomoc v celkové výši až 10 miliónů Kč. Další forma podpory, která se osvědčila už při minulých povodních, pak spočívá v dodávce dřevní hmoty pro stavbu či opravu objektů k bydlení. Nezanedbatelná bude také pomoc, kterou podnik poskytne vlastním zaměstnancům.

Průběžné informace o poškození či ohrožení majetku s právem hospodařit LČR k 10. 4. 2006

Frydek-Místek: Škody na lesních cestách – odhad celkem 2,05 mil. Kč

Šumperk: Odhad škod na lesních cestách 4,22 mil. Kč, budovách 0,1 mil. Kč a porostech 0,05 mil. Kč

Zlín: Odhad škod na lesních cestách 4,24 mil. Kč, propustcích 0,45 mil. Kč, budovách 0,1 mil. Kč, lesních školkách 0,5 mil. Kč a sanace sesuvů 0,16 mil. Kč

Brno: Odhad škod na lesních cestách 5,15 mil. Kč, oplocení 0,65 mil. Kč a porostech 1,15 mil. Kč

Židlochovice: Z celkové výměry 21 tls. ha zatopeno cca 8 tls. ha. Předběžný rozsah škod cca 9 mil. Kč

Jihlava: Odhad škod na lesních cestách 0,35 mil. Kč, oplocení 0,116 mil. Kč

Choceň: Škody na lesních cestách – odhad celkem 2,4 mil. Kč

Brandýs nad Labem: Odhad škod na lesních cestách 0,7 mil. Kč, objektech 0,2 mil. Kč

České Budějovice: Poškozeno několik cest, škody dosud nevyčísleny

Plzeň: Prozatím bez podstatných škod

Karlovy Vary: Prozatím bez podstatných škod

Teplice: Škody budou upřesněny po odtoku vody

Liberec: Prozatím bez podstatných škod

Hradec Králové: Odhad škod na lesních cestách 0,7 mil. Kč, objektech 0,02 mil. Kč

Mládek: Tendry na lesnické práce by mohly být vypsaný v říjnu 2007

Právo, 27. 4. 2006 (kráceno)

K 1. říjnu 2007 by mohla být vyhlášena nová výběrová řízení na práce v celém území lesů, na nichž státní podnik Lesy ČR zadává zakázky soukromým lesnickým firmám. Podle ministra zemědělství Jana Mládka jde o „nejméně špatné řešení“ nynější situace okolo miliardových zakázek ve státních lesích.

Podle ministerstva zemědělství je neplatnost předchozích výběrových řízení pouze relativní a smlouvy zůstávají platné. Nové tendry v příštím roce by ale znamenaly, že se platnost kontraktů z dosavadních výběrových řízení z původních pěti let výrazně zkrátí. Naopak na územích, kde ještě nebyly práce nově přiděleny, by dál fungovali současní partneři, a to až do 30. září 2007. „Vše je otázkou dalších jednání s LČR a ministerstvem a je nezbytné přijmout široký konsenzus mezi všemi stranami,“ uvedl Roman Bajčan, který Sdružení podnikatelů v lesním hospodářství při AK mediálně zastupuje. Partneři LČR z tohoto sdružení se obávají zrušení smluv a hovořili o připravenosti podat žaloby na úhradu ztrát, které by jim vznikly předčasným ukončením zakázek.

Také firma CE Wood očekává zhruba během 14 dnů jednání s Lesy ČR, řekl ČTK generální ředitel společnosti Václav Šebek. Smlouvy z dosavadních tendrů podle něj sice antimonopolní úřad přímo nezrušil, ale z jeho verdiktu prý vyplývá, že jsou neplatné. Je nyní na státním podniku, jak se k celé věci postaví, podotkl Šebek.

První kolo nových tendrů na práce v lesích podle vlastních pravidel vypsal Lesy ČR na konci roku 2004, druhé kolo loni v červnu. V obou kolech podnik rozdělil zakázky na 55 procentech výměry státních lesů. Vítězné firmy z prvního kola začaly pětiletý kontrakt plnit od poloviny loňského roku, asi 65 vítězů z druhého kola letos od ledna.

Jan Brandejs
podnikové ředitelství LČR

Nové odborné publikace a knihy z oboru lesnictví a příbuzných oborů

Zalesňování zemědělských půd, výzva pro lesnický sektor

Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky /National Biodiversity Strategy of the Czech Republic

Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky vzniká těsně po vstupu České republiky do Evropské unie a jedná se o první Vládou ČR schválený dokument, který nastiňuje možnosti dalšího postupu v ochraně biodiverzity. Je zpracována podle osnov a v souladu se strategií Evropského společenství. Je zachováno členění jednotlivých kapitol na strategická témata (Ochrana biologické rozmanitosti in situ, Invazní druhy, Ochrana biologické rozmanitosti ex situ, Genetické banky, Udržitelné využívání, Přístup ke genetickým zdrojům a rozdělování přínosu z nich, Ekosystémový přístup jako hlavní princip v péči o ekosystémy, Případová studie ČR – „nerekultivované plochy“, Identifikace a monitorování biodiverzity, Strategie výzkumu biodiverzity, Výměna informací, Výchova, vzdělávání a informování veřejnosti, Biodiverzita a ekonomika) a biodiverzitu v sektorových a složkových politikách (Zemědělsky obhospodařované ekosystémy, Lesní ekosystémy, Travní ekosystémy, Vodní a mokřadní ekosystémy, Horské oblasti, Regionální politika a územní plánování, Doprava, Energetika, Cestovní ruch, Změna klimatu a biodiverzita, Mezinárodní spolupráce). Jednotlivé kapitoly jsou vždy převedeny na specifické podmínky ČR. Dokument přispívá k aktivnímu přístupu k ochraně přírody, kdy se upouští od izolovaného konzervačního přístupu, který vylučuje lidskou činnost v ochraně přírody, a přechází k aktivnímu přístupu ochrany s účastí člověka na těchto procesech, vyžadující jeho aktivní zapojení do péče o přírodu. Hlavním cílem Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky je vytvořit komplexní, strukturovaný a mnohostranný dokument pro potřeby ochrany biodiverzity v ČR, který bude mezirezortním a mezioborovým. Dokument je publikován v češtině a v angličtině.

Vyd. Ministerstvo životního prostředí, Praha, 2005

/přiděleno technické knihovně LČR HK/

FORMICA – zpravodaj pro aplikovaný výzkum a ochranu lesních mravenců

8. ročník periodického zpravodaje (ročenky), který publikuje články s tematikou výzkumu a ochrany lesních mravenců.

Vyd. ZO ČSOP Formica, Liberec, 2005

/přiděleno technické knihovně LČR HK/

Lovecké trofeje – získávání, úprava, hodnocení

/z německého originálu „Jagdtrophäen“ z roku 2005/

Olgierd E. J. Graf Kujawski

V první části praktické příručky se čtenář dozví, jak se upravují trofeje srnce, jelena, kňoura, muflona a kamzíka. Najde tu i několik ukázek preparace šelem, např. postup při stahování lišky nebo jezevce. Z pernaté zvěře autor ukazuje na příkladu bažanta pracovní postup přípravy celého kusu předtím, než bude bažant odnesen k preparátorovi. Jednotlivé kapitoly, zabývající se trofejemi jak srstnaté, tak pernaté zvěře, jsou doplněny pokyny, jak o trofeje pečovat. V druhé části příručky jsou pro evropské druhy srstnaté zvěře popsána pravidla pro hodnocení trofejí podle C.I.C. včetně návodu pro jejich měření. Spolu s hodnotami pro udělování medailí tak čtenář dostává do rukou pomůcku, která mu umožní mezinárodní srovnání vlastních trofejí.

Vyd. Grada Publishing, a.s., Praha, 2006, v edici Myslivost v praxi

/zakoupeno v Knihkupectví Myslivost, Praha, pro technickou knihovnu LČR HK/

Posedy – návody pro stavbu, výkresy konstrukce, fotografie modelů

/z německého originálu „Hochsitzbau“ z roku 2005/

Anton Schmid

Lov z posedu poskytuje mnoho výhod: dobrou podporu pro střelbu, správné rozpoznání zvěře, bezpečnost, lepší přehled a ochranu před povětrnostními vlivy. Publikace představuje 15 různých typů posedů a jejich variant, ze kterých si každý může vybrat ten nejvhodnější. Seznamuje s výběrem vhodného stanoviště, s potřebným nářadím a stavebním materiálem i s různými způsoby vytyčení posedu a s konstrukcí střechy. U každého typu posedu je velmi podrobný a přehledný návod na stavbu, výkresy konstrukce a názorné barevné fotografie modelů. Publikace pamatuje také na to, aby stavba posedu byla co nejjednodušší a praktické využití posedu co nejlepší.

Vyd. Grada Publishing, a.s., Praha, 2006, v edici Myslivost v praxi

/zakoupeno v Knihkupectví Myslivost, Praha, pro technickou knihovnu LČR HK/

Zvěř, lov a myslivost v české lidové slovesné kultuře

Jaromír Kovařík

Doc. Jaromír Kovařík, který se více než 35 let věnuje dějinám lovu a myslivosti, mysliveckým zvykům a tradicím a mysliveckým motivům v kultuře, shromáždil v knize lidová rčení, přísloví, národní písně, říkadla, hry, hádanky a předpovědi, které se týkají myslivosti a zvěře, nebo z nich vycházejí. Tematiku o mysliveckých motivech v české lidové slovesné kultuře, která v takové celistvosti nebyla zpracována ani v našem ani v cizím mysliveckém písemnictví, doplnil autor mysliveckým snářem a statí o lidových zábavách a obyčejích.

Vyd. DRUCKVO, s.r.o., Praha, 2006

/zakoupeno v Lesnické práci, s.r.o., Kostelec nad Černými lesy, pro technickou knihovnu LČR HK/

Rostliny Středozemí

Václav Zelený

Ačkoli většina českých turistů jezdí na dovolenou nejraději do oblasti azurového Středozemí a mnoho z nich se zároveň zajímá o tamější rostlinný svět, je tato kniha vůbec první publikací o rostlinstvu Středozemí od našeho autora. I proto je poměrně rozsáhlá její obecná část, ve které jsou podrobněji a v širších souvislostech vysvětleny přírodní poměry a historie této oblasti. Rovněž výběr druhů, jichž je v knize popsáno více než 300, a způsob zpracování informací jsou poněkud jiné než v obdobné zahraniční literatuře. Autor se zaměřil nejen na středomořské pobřežní rostliny, ale i na řadu druhů z jiných oblastí světa, které zde už zdomácněly. Více místa než v překladových publikacích obdobného typu je věnováno i praktickému významu užitkových druhů rostlin.

Vyd. Academia, Praha, 2005

/zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK/

80 měst ČR

Publikace obsahuje podrobné plány 80 měst České republiky s rejstříky ulic, mapu České republiky 1 : 525 000, kilometrovník a kapitolu „Kam za výtvarným uměním“.

Vyd. P. F. art, s.r.o., kartografické nakladatelství, Brno, 2004

/darováno technické knihovně LČR HK/

Jiří Uhlíř
podnikové ředitelství LČR

CYKLISTICKÝ PŘEJEZD ORLICKÝCH HOR

sobota 10. 6. 2006

Společenské a sportovní setkání lesníků, jejich rodinných příslušníků a přátel, spojené s cyklistickým závodem na horských a trekových kolech.

Pořadatel: Lesy České republiky, s.p., lesní správa Rychnov nad Kněžnou.

Akce je koncipována jako letní obdoba tradičního zimního závodu lesníků na běžkách, jehož se letos uskutečnil již 30. ročník. S ohledem na skutečnost, že v Orlických horách jsou kromě LČR i lesní správy dalších čtyř velkých majetků, počítáme s tím, že kromě zaměstnanců LČR se zúčastní i zájemci z řad jiných vlastníků lesů, jako tomu je i v případě zimního závodu.

Ředitel závodu: Ing. Jiří Beran

E-mail: ls165@lesy.cz

Telefon: 724 524 312

Start: dovoz kol na start si zajišťuje každý sám; start v 10:00 hodin u sídla revíru LČR na Panském Poli (sedlo mezi Rokytnicí v Orlických horách a Bartošovicemi v Orlických horách, poblíž pevnosti Hanička); možnost parkování; v případě potřeby pořadatel zajistí převoz řidičů z cíle zpět na start pro dovoz vlastních aut.

Trasa: Panské pole – Anenský Vrch – Komáří vrch – Pěticestí – U Matky boží (křížovatka pod Homolí) – Velká Deštná – Šerlich – Polomské sedlo – Šerlišský Mlýn; délka trasy cca 28 km; trasa vede po zpevněných lesních silničkách; značení trasy je provedeno trvalými nebo dočasnými značkami podle metodiky Klubu českých turistů; podrobný výklad trasy bude proveden před startem.

Cíl: Šerlišský Mlýn u Deštného v Orlických horách; možnost osobní hygieny, parkování a uložení věcí v zabezpečeném objektu LČR.

Přihlášky: v místě startu od 09:00 hodin

Startovné: 50,- Kč; zaměstnanci LČR a jejich rodinní příslušníci startovné nehradí.

Kategorie:

- **Zvítězím**
 - muži do 30, 31–40, 41–50, 51–60, 61+
 - ženy do 30, 31–40, 41–50, 51–60, 61+
- **Projedu se** – muži a ženy, kategorie limitována příjezdem do cíle do 14:00 hodin (téhož dne)
- **Potkám se** – ideální „kategorie“ pro řidiče zajišťující servis či převoz aut ze startu do cíle a pěší doprovod (místo startu nerozhoduje; doporučená trasa – z parkoviště u hotelu Šerlišský Mlýn na Masarykovu chatu na Šerlichu a zpět, pěší vzdálenost cca 1 km, resp. 2 km)

Ubytování:

Na základě písemného požadavku do 31. 5. 2006 na adrese ls165@lesy.cz, zajišťují LČR LS Rychnov nad Kněžnou pro zájemce ubytování:

- Hotel Šerlišský Mlýn; 555,- dvouúžkový pokoj

Ubytování účastníků akce z řad zaměstnanců LČR je hrazeno LČR.

Pro neubytované je zajištěna od 7:00 hodin 10. 6. 2006 možnost uložení osobních věcí a po závodě možnost základní osobní hygieny v rekreačním zařízení ředitelství LČR na Šerlišském Mlýně, v místě je též parkoviště.

- Různé:**
- každý se účastní na vlastní nebezpečí
 - pořadatel doporučuje ochrannou přilbu
 - občerstvení je zajištěno
 - večerní posezení u ohně s opékáním čehokoliv

Doporučení: akci je možné pojmut i jako rodinný víkendový výlet do Orlických hor!

Ing. Jiří Beran, revírník

Chtěli bychom touto cestou poděkovat lesní správě Jeseník za jejich podporu, bez které by naše činnost byla značně omezena. I v tomto školním roce 2005/2006 jste nás podporovali drobnými věcnými cenami, které jsme použili pro děti jako odměny v 1. a 2. kole Přírodovědné korespondenční soutěže, které se účastnilo 496 dětí z celého jesenického regionu, v soutěži o NEJ... pozdrav naší planetě Zemi v rámci oslav Dne Země a dalších přírodovědných aktivitách.

Děkujeme panu Ing. Petru Kučákovi, který s námi velmi ochotně spolupracoval na přípravě místního kola soutěže Zelená stezka – Zlatý list v přírodovědně-ekologických disciplínách a za LESNÍ PEDAGOGIKU pro děti také o letních prázdninách.

Děkujeme všem pracovníkům, kteří se podílejí na tom, aby naše stanice, měla vždy podestýlku pro zvířata a paní zahradnice chvojí na vánoční dekorace.

Na závěr bych chtěla zvlášť ocenit osobní přístup pana ředitele Ing. Jaromíra Latnera, který svou dlouholetou přízní tuto naši vzájemnou činnost umožňuje.

Dovolte, abychom Vám všem vyjádřili srdečné poděkování a těšíme se na další spolupráci v novém školním roce 2006/2007.

Vladislava Fačevicová
ředitelka DDM Jeseník

ČLS a LČR s. p. společně pořádají v Hradci Králové

1. června 2006

JEDNÁNÍ 9. SNĚMU LESNÍKŮ

Česká lesnická společnost

Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1

tel.: 221 082 384, fax: 222 222 155

e-mail: cesles@csvts.cz

Ing. Pavel Kyzlík

mobil: 603 163 409

Mgr. Iva Kubátová

mobil: 731 576 727

V měsíci květnu oslaví významná životní jubilea tito pracovníci LČR

padesátiny

Padevětová Libuše
Carbol Antonín
Honsárková Jarmila
Ratajová Hana
Štěpánková Lenka

LZ Konopiště
LS Frýdek-Místek
LS Janovice
LZ Boubín
LS Rychnov nad Kněžnou

šedesátiny

Heczek Tadeáš Ing.
Svoboda Jindřich Ing.
Davídek František Ing.
David Josef
Burian Pavel
Pála Jiří
Mrázková Irena
Urbánek Viktor

K1 Frýdek-Místek
LS Telč
LS Nížbor
LZ Kladská
LS Tišnov
LS Litvínov
LS Lanškroun
LZ Židlochovice

VŠEM JUBILANTŮM BLAHOPŘEJEME
A PŘEJEME JIM HODNĚ ZDRAVÍ A SPOKOJENOSTI

20. Lesnická všestrannost

Dvacátý jubilejní ročník mezinárodní lesnické soutěže – Lesnická všestrannost se konal ve dnech 4. 4. až 9. 4. 2006. Uskutečnil se na Školním lesním podniku ve Křtinách. Jejím organizátorem byl Spolek posluchačů Fakulty lesnické a dřevařské. Patronát nad 20. ročníkem převzal Doc. Ing. Ladislav Slonek, CSc., děkan Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně. Pokračovala tak tradiční brněnská setkání družstev lesnických fakult, při nichž si účastníci porovnávají vědomosti a schopnosti v lesnickém oboru.

V letošním roce se utkalo deset univerzitních týmů z devíti zemí ve střelbě, práci s motorovou pilou, taxaci a poznávání přírodnin. Soutěžící týmy zastupovaly univerzity z Nizozemí, Maďarska, Slovenska, Francie, Německa, Srbska, Finska a České republiky. Polsko obeslalo soutěž týmy dvou univerzit. Soutěžní družstva byla čtyřčlenná. Jednou ze sympatických podmínek pro jejich účast bylo zastoupení nejméně jedné studentky v každém z nich. Letošní jubilejní ročník byl obohacen o zajímavý kurs a následně soutěže ve střelbě z luku a kuše.

Pro zajímavost přinášíme úplný přehled soutěžních disciplín.

Střelba – lukostřelba, broková střelba – lovecké kolo, broková střelba – baterie, vzduchovka.

Lesnická taxace – zjištění základních taxačních veličin.

Lesnická těžba – montáž řezací části motorové pily, odřezávání kotoučů z kuláče ležícího na podložce, odřezávání kotoučů ze stojícího kuláče.

Orientační běh.

Poznávání přírodnin.

Letošní 20. ročník Lesnické všestrannosti vyhrálo družstvo Maďarska z West-Hungarian University Šoproň. Jako druzí se umístili studenti Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně. Třetí příčku obsadilo družstvo Belgrade University, Belgrade, Srbsko a Černá hora.

V jednotlivcích bylo pořadí následující:

1. Ladislav Vrbas (MZLU v Brně)
2. Jani Ylönen North Karelia University of Applied Sciences, Joensuu, Finsko
3. Pal Szojka West-Hungarian University, Sopron, Maďarsko

Soutěžní disciplíny byly provázeny večerním kulturním programem. Pro účastníky byl připraven např. mezinárodní večírek, diskotéka, laserová střelba. Program byl doplněn také návštěvou Moravského krasu.

Za dobu dvou desetiletí svého trvání soutěž provází zájem studentů z řady zemí EU. Získala také uznání lesnické veřejnosti v celé Evropě. „Lesnická všestrannost“ není jen místem přátelského klání v zajímavých disciplínách, ale i jedinečnou příležitostí pro výměnu zkušeností a navázání nových přátelství mezi studenty lesnických oborů z mnoha evropských zemí.

Setkání a soutěže by samozřejmě nebylo možné pořádat bez podpory ze strany sponzorů. Významné místo mezi nimi již tradičně zaujímají Lesy České republiky, s.p., a rovněž Wood&Paper, a.s., a Interforst.

Spolek posluchačů FLD MZLU Brno

Dančí shoz

2006

RARITNÍ TROFEJE

Lesy k užívání, lesy k užítku